

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnji Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 99 (13.632)

Trst, nedelja, 29. aprila 1990

V Dublinu se je uspešno končal vrh evropske dvanajsterice

Za Kohla mora Nemčija ostati zaveznica NATO

Thatcherjeva ne namerava finančno podpreti procesa združevanja
O nemškem vprašanju bo govor še na jesenskem zasedanju KVSE

DUBLIN — V sugestivnem zatišju Dublinskega gradu se je včeraj zaključil vrh evropske dvanajsterice, ki je proučil oblike združevalnega procesa med Nemčijama in ocenil posledice, ki jih bo združena Nemčija imela v okviru Evropske skupnosti. Splošna ocena vrha je izredno pozitivna, čeprav je britanski premier Margaret Thatcher kar nekajkrat vrgla polena pod noge svojim sodelavcem. Zlasti neprijetno je izzvenela njena izjava, da Velika Britanija ne bo namenila združeni Nemčiji »niti pennyja«, medtem ko so ministrski predsedniki ostalih držav članic podprli predlog o finančni in vsestranski pomoči bodoči članici. Za čuda pa Thatcherjeva ni nasprotovala predlogu, ki je padel s strani italijanskih predstavnikov, De Michelisa in Andreottija, da bi nemškemu vprašanju še pred koncem leta posvetili nov vrh. Italija bo po pravilih rotacije prevzela predsedstvo ES julija.

Veliko zanimanje je vladalo za poseg zahodnonemškega kanclerja Kohla, ki pa je bistvu potrdil vse dosedanje teze: združena Nemčija bo ostala pod okriljem atlantskega pakta, vendar bo sovjetskim četam, ki so še na vzhodnonemškem ozemlju, dala na razpolago dovolj časa za postopen umik. Kohl je tudi zagotovil, da bo združevanje Nemčije potekalo pod stalnim nadzorstvom ES in NATO. »Združevalni proces je tesno vezan tako na eno kot na drugo stvarnost in samo na tak način bo mogoče uresničiti "nemški sen",« je pojasnil Kohl. Poleg strategije združevanja, s katero so soglašali vsi prisotni, pa je zahodnonemški kancler načel tudi drugo, nemara precej bolj pereče vprašanje, in sicer količino in

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Na proslavi 45-letnice osvoboditve

Poziv iz Rižarne: Ohraniti vrednote osvobodilnega boja

Na proslavi v Rižarni tudi podpredsednik poslanske zbornice Aniasi
NA 6. STRANI

Minister Gava in predsednica poslanske zbornice Jottijeva sprejela delegacije demonstrantov

Množična manifestacija proti ugrabitvam na pobudo združenja »Da bo Patrizia zadnja«

RIM — V večno mesto, v samo središče italijanske vlade, je včeraj prišlo na tisoče oseb, ki jih ne združuje nikakršna cehovska pripadnost ali geografsko območje, pač pa skupna tragična izkušnja. V Rimu so se namreč zbrale osebe, ki so bile kakorkoli že prepuščene milosti in nemislosti ugrabiteljev.

V povorki, ki se je vila po rimskih ulicah, so bile osebe, ki so srečno preživele ugrabitev, bili so starši, sestre in sorodniki onih, ki so še v rokah ugrabiteljev, ter na stotine prijateljev in znancev, ki so hoteli tako izkazati svojo solidarnost ugrabljenecem.

Pobudo za rimsko manifestacijo je dalo združenje »Da bo Patrizia zadnja« iz Stallavene, kjer je doma mala Patrizia Tacchella. Člani združenja so poskrbeli tudi za »vlak solidarnosti«, ki je v noči na soboto odpotoval iz Verone, ter za avtobuse, ki so v Rim pripeljali žrtve ugrabitev iz južne Italije. V Veroni so sedli na vlak Imerio Tacchella in Cesare Casella ter nič koliko drugih oseb, s katerimi so se mediji morda ukvarjali manj, kot na primer

Mario Mastrotto in Gianni Compler, a so tudi sami preizkusili tisko ugrabitve. Tem so se nato pridružili še sestra Rocca Suraceja, žena in vnuk Vincenza Medicija, mož Mirelle Silocchi in sošolci Carla Celadona, ki ga domači pogrešajo že več kot dve leti. Še najbolj pretresljivo pa je bilo pričevanje Rosalie Masturso, ki je brez dlak na jeziku dejala, da je država mirno prezrla primer njenega očeta, ki so ga ugrabili leta 1981, zato pa družini pridno trkajo na vrata finančni stražniki z zahtevo, naj izplačajo davek za dediščino za osebo, o kateri se sploh ne ve, če je res mrtva.

Notranji minister Gava in predsednica poslanske zbornice Jottijeva sta nato sprejela dve delegaciji združenja »Da bo Patrizia zadnja«. Jottijeva je dejala, da se mora država res potruditi v boju proti ugrabitvam, minister Gava, ki so ga nekateri demonstranti ostro kritizirali, pa je v svojem posegu podčrtal dejstvo, da je sleherni trud države upravičen in celo nujen.

Prizor z včerajšnje manifestacije v Rimu

(Telefoto AP)

Zahteva po sodnem postopku proti Mihajlu Kertesu

LJUBLJANA — Zaradi nedavnih žaljivih in obrekovalnih izjav člana predsedstva SR Srbije Mihajla Kertesa na račun predsedstva in predsednika predsedstva SFRJ Janeza Drnovška so zahtevali od javnega tožilstva, naj sproži sodni postopek proti Kertesu.

Kabinet predsednika predsedstva SFRJ je v svojem sporočilu za javnost napisal, da se predsednik predsedstva ne namerava spustiti v polemiko tako nizke ravni in predpostavlja, da Mihajlo Kertes nastopa v lastnem imenu in ne v imenu predsedstva SR Srbije. Prav zato pričakujejo, da se predsedstvo SR Srbije distancira od takega nastopanja svojega člana predsedstva.

Sporočilo so včeraj posredovali Tanjugu med Drnovškovim obiskom v Ljubljani.

Papež Janez Pavel II. lahko obiše Jugoslavijo

NA 3. STRANI

□ □ □

Posvet o vlogi krščanske skupnosti v treh Benečijah

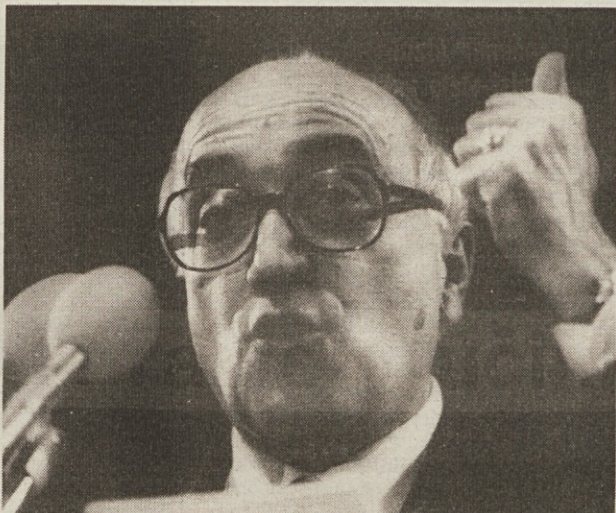
NA 5. STRANI

□ □ □

Včeraj slovesno odprtje 20. mednarodnega goriškega sejma ESPOMEGO

NA 10. STRANI

Neučinkovit boj proti kriminalu še vedno v središču predvolilne pozornosti Minister Gava odgovarja na kritike in obsodbe

RIM — Volilna kampanja doživlja svoj zadnji konec tedna, polemika pa se zaostruje. Njeno središče so še vedno notranji minister Gava (na sliki), njegov boj proti organiziranemu kriminalu, njegova sposobnost ter zahteve po njegovem odstopu. Skratka, »primer Gava« si je prislužil največje polemičnih točk v tej volilni kampanji.

O notranjem ministru pa bi lahko rekli vse, razen tega, da je zaradi pozornosti, ki je je deležen, izgubil živce. Na tiskovni konferenci, ki jo je privedil v Milanu, je mirno odgovarjal na vsa, še tako spotakljiva vprašanja, mimogrede pa je vladni večini mamežil nekaj ironičnih sporočil, medtem ko je opoziciji posvetil le eno opazko. Izjavil je namreč, da se kljub vsemu še vedno poslužuje marksistično-leninističnega izražanja. Kljub razpoložljivosti pa Gava le ni dal ustreznega odgovora na točno zastavljena vprašanja, pač pa se je izmazal s polemiziranjem,

pa čeprav je večkrat izjavil, da mu polemika ni všeč, še zlasti, ko se nanaša na vladno zaveznitvo. Toliko bolj, ker se volilna kampanja neusmiljeno izteka. Kdor hoče kritizirati stranke vladne večine, naj to naredi v ministrskem svetu, kjer vlada velika kolegialnost, nadaljuje notranji minister, ima občutek, da je na vladi samo Krščanska demokracija, medtem ko smo priča prvi resnično laični večini.

Gavi je vestno odgovorjal tajnik PSI Craxi na drugi tiskovni konferenci, v Neaplju. Priznal je, da je kritično zadržanje do notranjega ministra upravičeno, še zlasti, ker je organizirani kriminal koncentriran le v nekaterih ita-

G. R.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Prvomajska Italija sili k počitku

RIM — Prvi maj bo letos enkratna priložnost za predsezonski oddih, saj si bodo mnogi Italijani privoščili nekajdnevni počitek v znamenju sonca. Vremenske napovedi so naklonjene vsem letovišarsko navdihnjem Italijanom. Nekaterim bodo še na voljo zasnežena smučišča, drugim pa se ponuja možnost, da se 2. maja vrnejo v službo z zavidljivo zagorelo kožo. Večini bodo priskočili na pomoč tudi ravnatelj, ki smejo proglasiti ponedeljek za šole prost dan.

Po podatkih o prometu kaže, da je že včeraj zapustilo italijanska mesta več kot 6 milijonov letoviščarjev, tem pa naj bi se v ponedeljek pridružilo še drugih štiri. Gre skratka za ponovitev velikonočnih počitnic, ko so Italijani pridno spoštovali tradicijo izleta s piknikom. Odločno gost je bil promet tudi na mejnih prehodih, kjer so se že včeraj vile dolge kolone vozil, saj je prvomajska Italija dokaj zanimiva tudi za turiste.

Po pismu, ki sta ga Francija in ZRN naslovili na predsednika Landsbergisa Litovska vlada čedalje bolj osamljena Mitterranda in Kohla je podprl še Bush

V Vilniusu je množica izrazila svoje nezadovoljstvo tudi z zažiganjem sovjetskih dokumentov (Telefoto AP)

MOSKVA — Po pismu, ki sta ga francoski predsednik Mitterrand in zahodnonemški kancler Kohl naslovila Vytautasu Landsbergisu, zadobiva litovska kriza vse jasnejše obrise. Washington Post je včeraj potrdil vest, da je bil o pismu seznanjen ameriški predsednik Bush, ki je tudi sam podprl iniciativo pisemskega »nasveta« Litovcem. Bush ni nastopil javno, ker se je želel izogniti morebitnim dodatnim polemikam, ameriška administracija pa si je že opogumila, saj je prav včeraj iznenadila litovskega ministrskega predsednika, gospo Prunskiene, in ji zagotovila vizum za obisk ZDA in Kanade. Vse do zadnjega so ameriške oblasti trdile, da bo smela gospa Prunskiene obiskati ZDA in Kanado šele junija, to je po napovedanem srečanju Bush-Gorbačov. Z vizumom na pošten listu pa bo litovski premier odpotovala 30. aprila in bo ostala v ZDA do 5. maja.

Tudi Sovjetske oblasti so pozitivno ocenile vsebino Mitterrandovega in

Kohlovega pisma, v katerem oba državnik prosita Litvo, naj zamrzne proglasitev neodvisnosti, v litovskih vodilnih krogih pa se širi otljivo nezadovoljstvo. Temu je dal nekako svoj glas partizanski heroj Bendiskas, ki je dejal, naj se vendar Litovci zavedajo dejstva, da ne more tri milijone ljudi motiti trud, ki ga svet vlaga za popuščenje napetosti.

Litovcem se vsekakor pišejo težki časi. O tem je spregovorila včeraj gospa Prunskiene, ki je dejala, da bodo zamrznili izplačilo mezd in plač v gotovini, da bodo črpali petrolej za lastno porabo, da bodo skušali enako ukrepati tudi s premogom. SZ je namreč prekinila tudi izvoz premoga z utemeljitvijo, da Litva ni poravnala računa (v vrednosti milijona rubljev) za prejšnjo pošiljko. Izvedenci trdijo, da bodo že 20. maja pošle rezerve bencina, v trgovinah pa primanjkuje kave, čaja, vodke in drugih alkoholnih pijač, ki jih SZ ne izvažata več v Litvo.

Tudjmanovi HDZ kar 79% izvoljenih v prvem krogu

ZAGREB — Kot je včeraj uradno sporočila volilna komisija, si je Tudjmanova Hrvatska demokratska zajednica v prvem krogu volitev zagotovila kar 104 predstavnikov v bodočem hrvaškem saboru, kar je 79 odstotkov v prvem krogu izvoljenih ali 29,21 odstotka od 356 predstavnikov v treh zborih hrvaškega parlamenta. Račanova ZKH-SDS je v vseh treh zborih prejela 13 predstavnikov, po 3 predstavnike imajo neodvisni, Koalicija narodnog sporazuma in Srpska demokratska stranka, medtem ko so skupni kandidati ZKH-SDS in Saveza socijalista Hrvatske osvojili tri mesta, po enega predstavnika pa skupni kandidati HDZ in Hrvatske seljačke stranke (kmečka stranka) ter HDZ in Hrvatske socialnoliberalne stranke. V prvem krogu so torej izvolili 131 zastopnikov v sabor, tako da morajo izvoliti še 225 predstavnikov v tri zbor hrvaškega sabora.

Volilna komisija je tudi sporočila, da so zaradi kršitve volilnega zakona razveljavili volitve za zbor občin v Sisku, Samoboru in Pazinu, tako da bodo morali v teh krajih ponoviti tudi prvi krog volitev. Prav tako ni bilo zaradi pomanjkanja kandidatov prvega kroga v Karlovcu, Krapini in na Braču.

Po teh podatkih je nesporno, da je v prvem krogu zmagala Tudjmanova nacionalistična Hrvatska demokratska zajednica. Ker pa so v tem krogu v bistvu izvolili le 36 odstotkov predstavnikov v tri zbor sabora, ZKH-Stranka demokratičnih sprememb

(SKH-Stranka demokratičnih promjena) upa v boljšo afirmacijo. To je včeraj poudaril njen predsednik Ivica Račan, a le pod pogojem, da ne bo več propustov, ki so bili v prvem krogu volitev. ZKH-SDS zahteva dodatno revizijo podatkov kar za 31 volilnih enot, kjer naj bi prišlo po mnenju hrvaških komunistov do nepravilnosti in drugih kršitev volilnega zakona.

ZKH-Stranka demokratičnih sprememb poudarja, da so se njeni kandidati dobro odrezali, da pa je stranka podvržena grobim napadom in diskvalifikacijam. Prav zato se bo vsestransko angažirala, da bo vse nizke udarce odbila, tako da bo v drugem krogu volitev 6. in 7. maja skušala zaustaviti sedanje brezumje. Nekateri so se po njenem mnenju že priložili za zmagovalce in vnašajo strah med ljudi. ZKH-SDS ne bo dovolila, ne glede na izid volitev, da bi kdorkoli nosil posledice zaradi svojega političnega, narodnega ali verskega prepričanja. Račan je obenem obsodil zahteve srbske skupščine, naj Hrvatska plača odškodnino za zločine, ki so bili proti Srbom storjeni za časa NDH. Politični spopad pred drugim krogom hrvaških volitev bo torej po vsem sodeč oster, kar bo negativno vplivalo na svobodno izbiro volilcev. Ob zmagovalni evforiji Tudjmanovih nacionalistov ni čudno, da se ljudi loteva strah, a kaj ko so bile zmerne sile (Koalicija) v prvem krogu poražene.

Japonci izročili Kitajcem zračnega gusarja Zhenhaia

TOKIO — Japonska vlada ni prislunila apelom odvetnikov in Amnesty International in je zato včeraj izročila kitajskim oblastem 36-letnega Zhang Zhenhaia (na sliki), ki je decembra lani, skupaj z ženo in komaj 13-letnim sinom preusmeril kitajsko linijsko letalo v Tokio.

Zračni gusar je takoj po pristanku na japonskem letališču izpustil vse potnike boeinga 747 ter se z ženo in sinom predal policiji. Zhenhai je prošil japonske oblasti, naj mu priznajo status političnega begunca, vendar so sodniki najprej zavrnili prošnjo njegove žene in sina, pred dnevi pa še njegovo.

Zhenhaiovi odvetniki trdijo, da bi ga lahko kitajski sodniki obsodili celo na smrt, saj je menda sodeloval pri pekinški pomladi. Japonski zunanji minister je vsekakor dejal, da je od kitajskih oblasti zahteval pisno potrdilo, da bodo Zhenhaiu sodili izključno za prekrške v zvezi s preusmeritvijo letala, za kar tvega do največ deset let zapora.

nadaljevanji s prve strani - nadaljevanji s prve strani

● Vrh dvanajsterice

kakovost pomoči, ki naj bi jo sedanje države članice nudile Nemčiji. Predsednik evropske komisije Jacques Delors je predlagal, da bi finančna sredstva črpali iz raznih skladov. Kohl pa je odvrnil, da ne želi, da bi bile članice še dodatno finančno obremenjene zaradi tega. Prav v ta del razprave je posegla Thatcherjeva z zgoraj omenjeno ponesrečeno izjavo, ki pa je padla na neplodna tla. Sicer pa bodoča združena Nemčija mora opraviti še s številnimi sogovorniki. Eden od teh je na primer Moskva, kjer se je včeraj mudil vzhodnonemški premier Lothar De Maiziere. Sovjetski zunanji minister Ševardnadze pa je podobno kot Kohl včeraj spet poudaril, da želi njegova vlada neuvrščeno novo Nemčijo, sicer bi se evropsko strateško ravnanje pokvarilo. Nastajajoča Nemčija pa

mora še sesti za skupno mizo z ZDA, ki so že napovedale, da bodo učvrstile vlogo Konference o varnostnem sodelovanju v Evropi. KVSE oziroma Helsinki 2, bo zasedala prihodnjo jesen, tako kot dublinski vrh pa bo osrednjo razpravo posvetila prav nemškemu vprašanju. Zasedanja, ki bo skoraj gotovo v Parizu, se bo udeležilo vseh 35 držav članic.

Složnost, ki je vladala na dublinskem vrhu, je prijetno presenetila italijanskega ministrskega predsednika Andreottija. O vrhu samem je dejal, da je doživel »popoln uspeh«, prav Italija pa bo v prvih mesecih svoje evropske mandatne dobe priredila medvladno konferenco o politični enotnosti ES. Evropski svet je prav včeraj poveril zunanjim ministrom držav članic nalogo, da izdelata načrt o poteku omenjenih konferenc. Z mandatom se spet ni strinjala Thatcherjeva, vendar je Andreotti pojasnil, da je šlo bolj za »njene običajne predsodke«, ki izvirajo iz neutemeljenega strahu, da bi Velika Britanija postala »žrtev« bodisi ES, bodisi njene nove članice, združene Nemčije.

Tudi zunanji minister De Michelis je pozitivno ocenil dublinski vrh, še zlasti pa dejstvo, da postajajo Združene države Amerike vedno bolj naklonjene KVSE. »Prav to dejstvo pa mora spodbuditi države Evropske skupnosti, da pokažejo večjo aktivnost, če nočejo zaostajati za procesom združevanja. Zunanji ministri držav članic so del zasedanja posvetili problemu širjenja mamil.

isti valovni dolžini. Tudi Forlani je pred časom podal skoraj dramatično sliko o javnem (ne)redu in mnogi so imeli vtis, da želi spet predlagati smrtno kazen, pojasnjuje La Malfa. Stališče PRI se bistveno razlikuje od stališča komunistov, saj smo mi hoteli le opozoriti na odgovornosti posameznih ministrov, je pojasnil La Malfa, ki pa ni preklical zahteve po odstopu Gave. Liberalac Patuelli je odločnejši, ko pravi, da so obsodbe in kritike premalo, da bi lahko privedle do konkretnih rezultatov v zvezi z bojem proti kriminalu. Med enim prepričanjem in drugim pa organizirani kriminal izvaja svoj vpliv tudi na volitve, je zaključil Patuelli.

Polemična vročica pa menda blagodejno vpliva na tajnika KPI Occhetta, ki je prepričan, da marsikdo odobrava obsodbo komunistov glede Gavove nesposobnosti. Navdušenje deli z njim, čudno, a res, demokristjan Bodrato. Sicer pa, volilna kampanja je tudi za to, da včasih zblizha sovražnike. Za uglednega predstavnika demokratske levice je splošno kritiziranje zunaj in znotraj strank v volilni kampanji škodljivo in nezaželjeno, kratko malo neodgovorno vedenje. Boj proti kriminalu zahteva enotnost in mobilizacijo vseh demokratičnih strank, grmi Bodrato in se ne zveni za tajnika KD Forlanija, ki je te dni izredno kritičen do odnosov, ki so nastali v vladni večini.

Forlani ni prav nič prizanesljiv s tistimi, ki se spogledujejo s komunisti in njihovim novim tokom, se pravi s socialisti in republikanci, saj je prepričan, da hočejo s to igro dokazati, kako je sedanja vladna večina nesposobna. S Forlanijem se deloma strinjata tudi socialdemokrat Cariglia in liberalac Altissimo. Če komu kaj ni všeč, naj izstopi iz vlade, pravi Cariglia. Prav to pa bodo storili socialdemokrati, če bo Craxi ponovno vrgel na tehtnico zahtevo po predsedniški republiki. Rečeno, storjeno: grožnje socialdemokratov je takoj izkoristil Craxi, ki je replical, da je predsedniška republika nujno potrebna, če hočemo splošno korenito reformo.

● Minister Gava odgovarja

lijanskih deželah. Požar pa je skušal tudi pogasiti, ko je dejal, da je med golimi kritikami in zahtevo po odstopu velik razkorak. S temi besedami je Craxi tudi nekoliko popravil predvčerajšnji spodrsrljaj svojega podtajnika Di Donata, saj je dodal, da je samo parlament pristojen za odstop ministrov.

S Craxijem se je tudi tokrat strinjal republikanec La Malfa. Kaže, da sta tajnika obeh strank že nekaj časa na

CASA DEL CICLO TRST - UI. Valdirivo 21 - Tel. 68009

DILATS S. r. l. IMPORT - EXPORT

DISTRIBUZIONE INTERNAZIONALE LEGNAMI ED AFFINI S. r. l.

MEDNARODNA DISTRIBUCIJA LESNIH PROIZVODOV d. z o. z.

34132 TRST - UI. Ghega 3
Tel. (040) 368940/368868/369028 - Tlx 460442 DILATS
Fax (040) 362595

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 4.- din (40.000.- din); naročnina za zasebnike mesečno 70.- din (700.000.- din), polletno 390.- din (3.900.000.- din), letno 780.- din (7.800.000.- din).

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Oglaš pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, UI. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mail oglaš: 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, UI. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

TRST - UI. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796600 - Tlx 460894
Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723
Fax 0481/532958

ČEDAD - UI. Riatori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Intervju Janeza Drnovška današnji Slobodni Dalmaciji Ni razlogov, ki bi preprečevali papežev obisk v SFR Jugoslaviji

SPLIT — »Ne vidim posebnih razlogov, da papež Janez Pavel II. ne bi obiskal Jugoslavije. To bi bil pomemben obisk, ki bi še utrdil sodelovanje med Vatikanom in Jugoslavijo. Prepričan sem, da bi številnim našim ljudem, posebno katoličanom, tak obisk mnogo pomenil.« To je v intervjuju za današnji Slobodno Dalmacijo izjavil predsednik predsedstva SFRJ Janez Drnovšek.

»Če so v preteklosti obstajali razlogi, ki so preprečevali ta obisk, jih danes ne vidim«, je dejal Drnovšek. Jugoslavija po njegovih besedah uresničuje demokratične reforme, politični pluralizem, svobodo mišljenja in izražanja ter naravno tudi versko svobodo, tako da se rešuje še onih

redkih rezerv, ki so bile prisotne v preteklosti.

Jugoslovanski predsednik je pričar, da papežev obisk ne bi negativno vplival na položaj v Jugoslaviji, na mednacionalne in medverske odnose, ker si tega Vatikan ne želi. Navsezadnje sta tako makedonska pravoslavna Cerkev kot islamska skupnost izrazili željo, da jih papež obišče, ko bo prispel v Jugoslavijo.

V primeru papeževga obiska Drnovšek smatra, da mu je treba zagotoviti primerno vsebino in papeža sprejeti kot državnika, a mu obenem nuditi vso pomoč pri uresničevanju njegovega pastoralnega programa. Po navajanju dobrih odnosov med Sveto stolico in Jugoslavijo, je Dr-

novšek poudaril, da ima lahko rimskokatoliška Cerkev v sedanjih demokratičnih procesih in družbenih spremembah v Jugoslaviji pomembno vlogo v zmanjševanju napetosti med jugoslovanskimi narodi in narodnostmi.

Predsednik predsedstva Janez Drnovšek je obenem pozitivno ocenil odnos Vatikanu do gibanja nevrščenih. Ob tem je še poudaril, da so si stališča Jugoslavije in Svete stolice enaka ali vsaj podobna pri številnih mednarodnih vprašanjih.

Po tem intervjuju je lahko vsakomur jasno, da lahko sedaj jugoslovanska škofovska konferenca povabi papeža na uradni obisk, ker so odpadle vse rezerve, ki so to v preteklosti preprečevale.

V Južni Koreji je policija napadla stavkajoče delavce

Južnokorejska policija je napadla 10.000 stavkajočih ladjedelcev iz Ulsana. Delavci so se pred štirimi dnevi zabarikadirali v ladjedelnici Hyundai, ker zahtevajo izpustitev njihovih sindikalnih zastopnikov, ki so jih aretirali. Stavkajoči delavci so odgovorili policiji s streljanjem z obrtniško izdelanimi topovi (Telefoto AP)

Na Češkem val nasilja proti romski skupnosti

PRAGA — Romska skupnost, ki živi na severu Češke, je že nekaj dni tarča hudih izgedov, ki jih prirejajo večinoma mladi »pankerji« ter oboževalci »trde rock glasbe«. Gotovo pa se za to preobleko skrivajo čisto navadni nasilneži. Praški časopisi so včeraj poročali, da doživljajo Romi pravi pogrom. Starši ne pošiljajo več svojih otrok v šolo, ker se bojijo, da bi jih nasilneži napadli, ponekod pa jim lopovi prepovedujejo celo vožnjo z javnimi avtobusi in tramvaji.

Vesti o šovinističnih izgedih je včeraj potrdil tudi češkoslovaški premier Petr Pithart. V televizijskem intervjuju je med drugim izrazil bojazen, da bi se neredi razširili po vsej državi. Val nasilja na račun Romov je primerjal z medetničnimi neredi v Zakavkazju in na Kosovu. »Prepričan sem bil, da smo omikan narod, ki se je temu primerno vplejal v srednjevropsko kulturo in da nam je taka oblika nasilja popolnoma tuja. Dogodki pa dokazujejo, da ni tako,« je komentiral Pithart. Kaže, da je bilo v neredih ranjenih 27 oseb, vse pa so romskega porekla.

Češka »mlada fronta« je drugačnega mnenja; vesti, ki jih je objavil tisk, so po njenem mnenju napihnjene in neosnovane. Resnica pa je, kot trdijo oblasti, drugačna. Romi so namreč že v začetku aprila prvič prosili za pomoč organe javne varnosti, organizirali pa so se tudi sami. V nekaterih naseljih so ustanovili posebno stražo, drugje pa so z mirnimi manifestacijami zahtevali večjo zaščito. Premier Pithart jih je med tem pozval, naj na nasilje ne odgovarjajo z nasiljem, obljubil pa je tudi, da bo pereči problem medetnične mržnje obravnavala vlada. Oblasti pa so prepričane, da domačo mladino podpirujejo prevratniške organizacije iz sosednjih držav.

Za igralca Genoe Carlosa Aguilero so sodniki določili hišni pripor

Nogometaš Genoe Carlos Aguilera bo do nove odločitve sodnikov ostal v hišnem priporu. Po več kot šesturnem zaslišanju, katerega vsebina je ovita v popolno tajnost, so sodniki odločili, da ga ne bodo zadržali v zaporu in da so lahko udeleževal športnih dejavnosti. Ni pa še znano, ali se bo Aguilera lahko udeležil svetovnega nogometnega prvenstva (AP)

Nesreče ne počivajo še posebno ne ponoči

RIM — Na italijanskih cestah je še posebno nevarno voziti v nočnih urah, točneje od polnoči do šeste ure zjutraj. Tako so ugotovili izvedenci združenja za varnost v prometu AISICO, ki so smeli operirati na podatkih ISTAT.

Po njihovih zaključkih so najbolj »nevarne« dežele Lombardija, Emilija-Romagna in Lacija. V sami Lombardiji so v letu 1988 zabeležili 17,62 odstotka težkih prometnih nesreč v nočnih urah, v Emiliji-Romagni padejo odstotki na 16,33, v Laciju pa na 13,84. Dokaj nevarni sta tudi Piemont in Toskana (8,78 in 7,98 odstotka nesreč), v ostalih deželah pa je število nesreč, do katerih pride po polnoči, odločno nižje.

Po ugotovitvah AISICO gre vsekakor za podatke, ki zadobijo večji pomen šele takrat, ko jih razčlenimo po mestih. Rim in Milan prednjačita tudi v tem, preseneča pa podatek o Forliju in Raveni, kjer je število nesreč izredno visoko.

Mongolska vojska apolitična

ULAN BATOR — Zgodovina beleži nove preobrate tudi v deželah, ki niso trenutno v ospredju pozornosti. Tako so na primer v Mongoliji ugotovili, da je mongolska vojska, ki že več kot 70 let slovi, kot temelj revolucionarne partije mongolskega naroda, čedalje bolj apolitična.

Mongolski komunisti na oblasti so menda izgubili vpliv, ki so ga imeli na vojsko in jih to kajpak skrbi, saj se bliža termin julijskih svobodnih volitev.

Z vojaki drži tudi polkovnik Zunduin Ragčaa, ki je dejal, da bi se morala vojska otresti vseh neposrednih političnih pogojevanj. Sicer pa je tudi mongolska komunistična partija priznala, da se mora ločiti od vojske, najbrž tudi zato, ker je že marca letos ugotovila, da so vojaki potegnili z demonstranti, ki so zahtevali demokracijo.

Odločitev bo neugodno vplivala na že itak težko sožitje med verskimi skupnostmi Zapečateni vrata cerkve Božjega groba

JERUZALEM — Zgodovinska odločitev patriarhov in šefov vseh krščanskih skupnosti iz Jeruzalema, da zaprejo baziliko Božjega groba, je vzbudila val protestov po vsem svetu. Dogodek je preko vatikanskega radia komentiral tudi palestinski nadškof Michel Sabah. Opozoril je predvsem na dejstvo, da zaprtje cerkve Božjega groba ogroža obstoj tako Židov kot Nežidov, nad tem pa bi se morala zamisliti vsa svetovna javnost. Sabah je pojasnil, da je palestinsko ljudstvo v Jeruzalemu ostalo brez vsake zaščite, med Palestinci pa so tudi kristjani.

Medtem je papež Janez Pavel II. imenoval msgr. Andrea Cordero Lanza di Montezemola za apostolskega delegata v Jeruzalemu in Palestini. Di Montezemolo je bil doslej apostolski nuncij v Urugvajju.

Na sliki (telefoto AP): čuvaj cerkve Božjega groba je približ še zadnji pečat na vrata

»Najslabšega« taksista bodo izgnali

NEW YORK — Morda se še spominjate »najslabšega« newyorškega taksista, ki si je prislužil ta nezavidljivi naslov, ker je s strankami ravnal kar se da nesramno, osorno in celo protizakonito. Vehbija Gunduza, tako je ime grobjanu v rumenem avtomobilu, bodo sedaj izgnali iz ZDA. Stran pa ne bo moral zaradi nevarne vožnje ter psovanja, pretepanja in celo izsiljevanja nedolžnih strank, pač pa zaradi starega sodnega prekrška. Italijanske oblasti so ga namreč obsodile zaradi trgovine mamili, Gunduz pa je to »podrobnost« zamolčal, ko je emigriral v ZDA. Ko so newyorške občinske oblasti to odkrile pa so - najbrž z velikim veseljem - podpisale nalog za takojšnji izgon bivšega taksista (izkaznico je vrnil, ker ni hotel pred sodnike zaradi kopicenja prekrškov) in Gunduz bo v nekaj dneh spet v rodni Turčiji.

S.A.C.A.T.

nadomestni deli za
FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA
in za tuje znamke avtomobilov

UPRAVA:
Ul. Marconi 6 - Tel. 775483-4

Ul. sv. Frančiška 38
TRST - Tel. 768667 - 772002

205 LOOK

ŠTEVILKA, KI JE LJUBEZEN

Mladostni stil devetdesetih let ima danes svoje ime: peugeot 205 look. Odkrij ga v vseh njegovih detaljih: notranjost s pravim platnom jeans sive barve, vzglavniki na sprednjih sedežih, strešno okno in posebni pokrovi na kolesih - vse serijsko. Izbirate lahko med tremi barvami: belo, rdečo in grafitno sivo (*). Vse z enako ljubeznijo za look. (*) opcija

Zastopniki Peugeot vam bodo v sodelovanju z družbo Peugeot Finanzia-ria SpA predlagali »formulo 205«, rešitev za finansiranje in plačilo, ki bo najbolj ustrezalo vašim potrebam.

10.900.000 lir
pri zastopniku vključno z davkom IVA

ASCOLTO 24*, telefon, ki je na razpolago voznikom Peugeot Talbot 24 ur dnevno. Brezplačen poziv po celi Italiji

AutoLisert TRŽIČ - Ul. Timavo 24 - Tel. (0481) 790504
GORICA - Majnica 12 - Tel. (0481) 391808

PEUGEOT

V govorih Aniasija in Jevnikarja tudi problem slovenščine

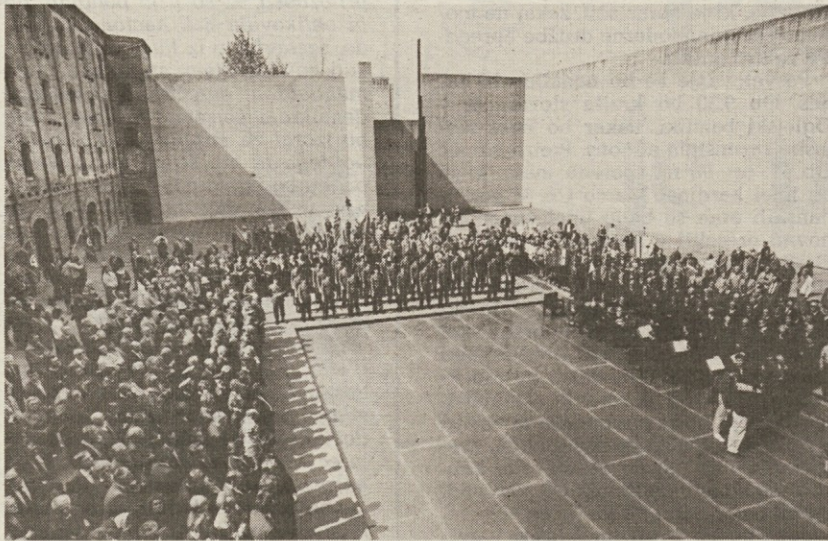
Iz tržaške Rižarne nov poziv k doslednejšemu uresničevanju vrednot odporniškega gibanja

»Biti antifašisti danes ni nesmiselno, kot se včasih sliši, kajti fašizem je še marsikje v Evropi in v svetu živ in predstavlja resno nevarnost. In proti tej stalni nevarnosti nas morajo spomeniki, kot je Rižarna, trajno opozarjati. Prav zato se tudi danes v Rižarni nismo zbrali na praznem obredu.«

To je bila osrednja misel, ki jo je podpredsednik poslanske zbornice in predsednik Zveze italijanskih partizanskih združenj Aldo Aniasi izrekel na včerajšnji osrednji tržaški svečanosti ob 45-letnici osvoboditve izpod nacifašizma. Proslavo je kot običajno priredil Odbor za zaščito vrednot odporništva in demokratičnih ustanov, pričela pa se je z izkazanjem vojaških časti praporoma Trsta in Milj ter s položitvijo venca pred obeležjem, ki spominja na grozodejstva in žrtve tržaške nacifašistične industrije smrti. Sledili so verski obredi. Škofov vikar Ragazoni je za žrtve molil v italijanski in slovenščini, srbski pravoslavni pop Radović v srščini, medtem ko pa letos ni bilo židovskega rabina zaradi sobotnega dne. Predsednik tržaške judovske skupnosti je vsekakor pisno sporočil, da je na proslavi v duhu prisoten, in je potrdil, da bodo tržaški židje imeli svojo svečanost danes ob 10. uri.

Po verskih obredih se je z dvorišča Rižarne dvignila narodnoosvobodilna pesem. Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič je pod vodstvom Oskarja Kjudra zapel Žrtvam, Sakraj Bosne, Fischia il vento in naposled mogočno Vstajenje Primorske. Pred mikrofonom je nato stopila Katty Daneo in recitirala stihe, ki jih je zložila v celici Rižarne.

Na vrsti so bili naposled slavnostni govorniki. Prvi je imel besedo pred-

sednik Pokrajine Crozzoli, ki je v tem svojstvu tudi predsednik antifašističnega odbora. Poudaril je predvsem misel, da je odporniško gibanje imelo za cilj svobodo in pravičnost, se pravi vrednoti, ki sta vedno aktualni in ki ju moramo uresničevati na vseh ravneh, kot je stano opozarjal tudi Sandro Pertini. V imenu delavcev je govoril deželni tajnik UIL Roberto Trebbi, ki je, izhajajoč iz vrednot odporništva, opozoril predvsem na nerešene in večkrat tudi nove probleme današnjega sveta ter še posebej italijanske družbe, kot je recimo izseljevanje z Juga na Sever. V imenu mlajše generacije je spregovorila tržaška občinska svetovalka Rossana Poletti, ki je svoj govor začela s spominom na škofa Santina, potem

pa je poudarila pomen vrednot, kot so krščanska solidarnost, pravičnost in svoboda pri vzpostavljanju boljših odnosov med ljudmi, pa tudi med državami. Govorec o novih razmerah na Vzhodu, je Pollettijeva opozorila tudi na pravico narodov do samoodločbe.

Casnikar Ivo Jevnikar je najprej v slovenščini in nato v italijanskem povzetu tudi govoril o procesu demokratizacije, ki je zajel Vzhod vse do Jugoslavije in Slovenije, poudaril pa je tudi neizpolnjene obljube in obveze italijanske demokracije. Pri tem je posebej omenil še vedno neurejeno vprašanje Slovencev v Italiji in nove poskuse, da bi nas potisnili na obrobje. Namesto da bi nas večinski narod doživljal kot obogatitev, je dejal Jevnikar, smo danes na Tržaškem priča

novim napadom na slovenščino, ki je nekateri ne morejo trpeti na uradnih dokumentih, kot da bi šlo za žalitev.

Prav na pravice našega jezika se je navezal tudi poslanec Aniasi, ki je govoril takoj po Jevnikarju in se najprej oprostil, da ne zna slovensko. Kot že uvodoma rečeno, pa je Aniasi v svojem govoru poudaril predvsem pomen antifašizma, o katerem je dejal, da je vedno aktualen, tako kot je vedno aktualno zavzemanje za svobodo in pravičnost. Podpredsednik poslanske zbornice je zaključil svoja izvajanja z vabilom k večjemu poznavanju polpretekle zgodovine, tudi tržaške Rižarne, in s pozivom h gradnji Združene Evrope, kakor so si jo zamišljali nekateri znani italijanski antifašisti z Altierom Spinellijem na čelu.

Povedati moramo, da so nekateri izmed udeležencev izrazili kritike, ker - kot že uvodoma rečeno - ni bilo omogočeno tržaški židovski skupnosti, da bi se udeležila skupne proslave. Poleg tega je najbrž treba prav v dejstvu, da proslava ni bila na praznični dan, iskati glavni vzrok za manjšo udeležbo kot v prejšnjih letih. Predsednik Pokrajine Crozzoli nam je s tem v zvezi potrdil, da je bil dan sobote izbran zaradi drugih obveznosti poslanca Aniasija, in pristavil je, da se bo osebno udeležil tudi današnje židovske slovesnosti. Omenimo naj še, da je na slovesnosti bila delegacija iz Postojne, ki se je v petek poklonila spomenu 52 talcev, med temu 14 Postonjčanom, ki so jih nacisti obesili v Ul. Ghega. Spored proslave v Rižarni je povezoval tajnik pokrajinskega antifašističnega odbora Pellarini.

Na sliki (foto Križmančič) včerajšnja svečanost v Rižarni.

Jutri koncert zborā I. Gruden

Partizanska pesem je aktualna tudi v današnjem času

Jutri bo imel moški pevski zbor Igo Gruden iz Nabrežine celovečerni koncert, na katerem bo izvajal vrsto partizanskih in borbenih pesmi. Zbor vodi prof. Aleksander Rojc, na koncertu pa bo sodeloval harmonikar Corrado Rojac, spored bo povezovala Tatjana Rojc, medtem ko bo slavnostni govornik režiser Mario Uršič, letošnji Prešernov nagradjenec. Koncert se bo začel ob 21. uri v dvorani KD Igo Gruden.

»Naj povem, da smo izbrali za naslov večera - Spomin na '89, « nam je takoj na začetku razgovora povedal Rojc, »ker je lani svet slavil 200-letnico francoske revolucije, ki so se odvijali bliskovito, vse te spremembe pa ne morejo zbrisati zgodovinskega spomina narodov.«

Prav danes se je zato zdelo Rojcu in njegovim pevcom, da je prav, če se predstavijo s partizansko in borbeno pesmijo, ki je pred 50 leti začela buditi in voditi slovenski narod. Pred letom dni so tako začeli z vajami in naštudirali kar 18 pesmi. »Lahko bi jih razdelili v tri skupine: v pesmi z uporno vsebino, druge, ki govorijo o smrti junakov, tretje, ki že pojejo o svobodi in hrepenenju po njej.«

Več je med skladbami priredb priznanih skladateljev, od Gobca, Kozine, Marolta, Pahorja, Simonitija, Škoberneta in še drugih. Zbor bo začel program z Gobčevo priredbo pesmi Ob tabornem ognju in končal s Simonitijevo priredbo Bratje le k soncu.

»V zboru smo bili složni glede izbire programa, ker menimo, da so naše partizanske pesmi lepe in da jih lahko tako interpretiramo, da ovrednotimo njihovo vsebino. Na letošnji Primorski poje smo bili deležni posebne aplavza prav s tremi partizanskimi pesmimi.«

»Zame je bila partizanska pesem pravo odkritje. Besedila pesmi so polna simbolike tako, da menim, da je za vsak naš zbor koristno, če si jim intenzivneje posveti in vključi v svoj program. Končno je ta pesem del naše zgodovine, ki je ne moremo kar tako pozabiti.«

Nabrežinski moški zbor šteje sedaj 20 pevcev, od leta 1987 dalje ga vodi prof. Aleksander Rojc, ki je domačin. Pevski zbor Igo Gruden je svoj čas sodil med naše najboljše zборе. Doživel pa je tudi obdobje krize.

»No, sedaj ima zbor 20 dobrih in poštvovalnih pevcev, ki želijo, da se v rojstnem kraju pesnika Grudna še naprej poje po slovensko. Vaje imamo dvakrat tedensko in pohvaliti moram pevce, da so vedno točni in redni.«

Iz teh besed diha veliko optimizma v bodočnost našega zborā.

»Če bi v to ne bil prepričan, bi zborovodstvo pustil, veliko dela imam namreč s poučevanjem na šoli GM. Upam, da bo koncert uspel in da se bomo z njegovo vsebino lepo vključili v praznovanje 45-letnice osvoboditve.«

Neva Lukeš

Praznik aktivistov in invalidov

Združenje aktivistov in invalidov NOB na Tržaškem je za praznovanje 45. obletnice osvoboditve izbralo 27. april, dan, ko je bila leta 1941 ustanovljena Osvobodilna fronta, ki je slovenski narod popeljala v narodnoosvobodilni boj in v zmago nad nacifašističnimi okupatorji slovenske zemlje. Za

to priložnost je bila Mala dvorana Kulturnega doma skoraj pretresna, saj so jo do kraja napolnili bivši aktivisti, invalidi in borci NOB, proslave pa so se udeležili tudi nekateri gostje, med katerimi predstavnik gen. konzulata SFRJ, ZZB iz Kopra, ANPI, ANED in ANPPA ter drugi (na sliki - foto Ma-

gajna). Po Zdravljici, ki jo je zapel moški pevski zbor Tabor z Opčin, in po uvodnih besedah Jožeta Korena, ki je tudi predstavil slavnostnega govornika in čestital prisotnim dobitnikom letošnjega Priznanja Osvobodilne fronte, tov. Gorjanu in pa predsedniku Združenja aktivistov in invalidov NOB na Tržaškem tov. Srečku Colji, je o pomenu in vlogi OF, o njenih izvirnih in trajno veljavnih vrednotah takrat in v današnjem času pomembnih družbenih preobrazb v Sloveniji, na izredno jasn in zgodovinsko neizpodbiten način spregovoril član predsedstva RO ZZB NOV iz Ljubljane Bogo Gorjan. Udeleženci proslave so njegove besede pozdravili z dolgotrajnim aplavzom, še posebej, ko je omenil pomen izvolitve Milana Kučana za predsednika predsedstva republike Slovenije.

Sledil je kulturni spored, ki sta ga izpolnila moški pevski zbor Tabor z Opčin pod vodstvom prof. Svetka Grigiča in recitator Drago Gorup s partizanskimi in narodnimi motivi, nato pa so se vsi prisotni z gosti vred še dolgo zadržali na tovariškem srečanju. (jk)

Kje se bomo lahko kopali

Deželni odbor FJK je na predlog odbornika za zdravstvo Brancatija sprejel dokument o možnosti kopanja ob obalah naše dežele. Dokument so seveda pripravili strokovnjaki, upošteva pa čistočo morja in tudi higienoslovesnost plaž. Na Tržaškem (in tudi drugje v deželi) niso primerne za kopanje predeli obale ob pristaniščih in ladjedelnicah. V Miljah se bomo lahko kopali na obali od kempinga pri Lazaretu do pomola po bivši Ladjedelnici sv. Roka, ne bo pa dovoljeno kopanje od kopalnice pri Tovarni velikih motorjev do miljskega kopalnišča. V Trstu bo kopanje dovoljeno na plažah Ausonia in Lanterna in na obali od kopalnice Excelsior do Brojnice. V devinsko-nabrežinski občini je za kopanje primerna obala od kopalnice Ginestre do Devinskega grada. Za kopanje neprimerna je obala kamnoloma pri Ribiškem naselju.

KAM PO BENCIN

Danes bodo na Tržaškem odprte naslednje bencinske črpalke:

AGIP
- Ul. Giulia 76
- Miramarski drevored 231
- Strada del Friuli 5
- Ul. F. Severo 2/4
- Nabrežje N. Sauro 2/1
- Ul. Forti (Naselje sv. Sergija)
- Istrska ulica (nasproti pokopališča)

TOTAL
- Žavljje (Milje)
- Largo Giardino 1/4
- Campo S. Giacomo
- Ul. Locchi 3
- Trg Duca degli Abbruzzi 4/1

ESSO
- Trg Foraggi 7
- Nabrežje O. Augusta
- Zgonik (državna cesta 202)

IP
- Trg Valmaura
- Devin-Nabrežina (drž. cesta 14)
- Miramarski drevored 9

CHEVRON
- Ul. F. Severo 2/7

API
- Drevored Campi Elisi

Samostojni:
AUTOMOBILE CLUB TS
- Ul. Punta del Forno 4

NOČNE ČRPALKE - SELF SERVICE

FINA - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
AGIP - Miramarski drevored 49
ESSO - Zgonik (drž. cesta 202)

ČRPALKE NA AVTOCESTAH (odprte 24 ur na 24)

AGIP
- Devin (sever)
- Devin (jug)

RADIO TRST A v sodelovanju s SLOVENSKIM STALNIM GLEDALIŠČEM V TRSTU

DRUGO GLASBENO SREČANJE "MALI PEVCI"

KULTURNI DOM

V sredo, 2. maja, ob 17. uri

PRVO POLFINALNO SREČANJE

Gostje: mlajša skupina mladinskega pevskega zborā Vesela pomlad, vodi Franc Pohajač, mlada čarodejka Nada Carli, ansambel Kraški trio

V četrtek, 3. maja, ob 17. uri

DRUGO POLFINALNO SREČANJE

Gostje: Daniele Quaglia - citire iz Rezijske, folklorna skupina osnovne šole France Bevč z Opčin v sodelovanju z Ljudsko univerzo v Trstu, vodi Anka Kocjančič, kabaretist Andro Merku.

V petek, 4. maja, ob 17. uri

TRETJE POLFINALNO SREČANJE

Gostje: kabaretista Boris Kobal in Sergij Verč, skupina športno-ritmične gimnastike Bor, vodi Poljanka Pavletič, Svetlana Makarovič

V soboto, 5. maja, ob 17. uri

SLOVESNA ZAKLJUČNA ODDAJA

Gostje: mladi harmonikarji šole diatonične harmonike KD F. Venturini od Domja, vodi Zoran Lupinc, otroška skupina Shinkai Karate Kluba, vodi Romana Štoka, ansambel Happy day in ilustrator Božo Kos

Animacija Sten in Papagaj Ben, glasbena spremljava Aleksander Vodopivec - Bevilacqua, voditelja predstave Maja Lapornik in Livij Valentič, scenarij Maja Lapornik, strokovna komisija Ivan Florjanc, Matjaž Šček, Franka Žgavec, scena Marjan Kravos, organizacija glasbenega srečanja Rosana Prezzi - Pasarit, glasbeni asistent Janko Sluga, realizacija Dorica Žagar.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Egner Thorbjörn

RAZBOJNIKI IZ KARDEMOMME

Režija Marko Sosič

Danes, 29. t. m., ob 11. uri v Prosvetnem domu na OPČINAH

Vaški pripravljalni odbor vabi danes, 29. t. m., v Križ

na odkritje plošče prvemu predsedniku odbora OF Josipu Tenceju in njegovim trem bratom

Sodelujejo: MOŠKI IN DEKLIŠKI ZBOR VESNA, NABREŽINSKA GODBA in OSNOVNOŠOLSKI OTROCI.

Zbirališče ob 10.30 pred spomenikom padlim.

Danes, jutri in v torek, 1. maja, bo na vrtu Ljudskega doma v Križu LJUDSKI PRAZNIK

Danes, 29. t. m., ob 17. uri nastop baletne skupine MLADINA RESCO in KVINTETA HARMONIK S PROSEKA-KONTOVELA, zvečer pa bo ples s TRIOM IZ ČRNOMLJA.

SLOVENSKA PROSVETNA MATICA

vabi na predavanje prof. Borisa Pahorja

Manjšine v luči Evrope '92

ki bo v sredo, 2. maja, ob 20.30 v prostorih Babne hiše v Ricmanjih.

Predavatelja bo predstavil dr. Boris Gombač.

Predsedoval bo Sergij Mahnič.

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1	
7.00	Nanizanka: Il sogno dei Novak
8.20	Pravljica nanizanka: Annie Oakley
9.15	Dokumentarna oddaja: Kvarov svet
10.00	Zelena linija
11.00	Maša
11.55	Nabožna oddaja
12.15	Zelena linija (2. del)
13.00	Nedeljski tednik
13.30	Dnevnik
13.55	Igra: Toto-TV
14.00	Variete: Domenica in... (vodi Edwige Fenech)
14.20	Športne vesti
16.50	Športne vesti
17.50	Športne vesti
18.15	90. minuta
18.40	Domenica in... (zadnji del)
19.50	Vreme in dnevnik
20.30	Film: Chi trova un amico trova un tesoro (kom., It. 1981, r. Sergio Corbucci, i. Bud Spencer, Terence Hill)
22.15	Športna nedelja
24.00	Nočni dnevnik
0.10	Film: Da mezzogiorno alle tre (dram., ZDA 1976, r. Frank D. Gilroy, i. Charles Bronson, Jill Ireland)

RAI 2	
7.00	Otroški variete: Patatrac, vmes risanke
7.55	Aktualno: Mattina due
10.15	Variete: Spremljivo jasno, 12.00 Ricomincio da Due (vodi Raffaella Carrà)
13.00	Dnevnik - ob trinajstih
13.20	Šport in vreme
13.30	Rubrika: Nonsolomero
13.45	Variete: Ricomincio da due, vodi Raffaella Carrà (2. del)
15.15	Nadaljevanka: Quando si ama
17.00	Šport: avtomobilizem - Targa Florio, SP v motokrosu (250 ccm), jahanje
18.50	Nogometne tekme italijanske A lige
19.45	Dnevnik
20.00	Šport: Domenica sprint
20.30	Nanizanka: Hunter - Il trionfo del giusto
21.30	Aktualno: Pianeta proibito - armi e droga (vodi Oliviero Beha)
22.45	Dnevnik nočoj in vreme
23.00	Nanizanka: Il Generale (2. del)
0.40	Tednik o kulturi, znanosti in prireditvah: L'aquilone
1.40	Konec sporedov

RAI 3	
8.50	Recital: Renato Bruson (Mozart, Beethoven, Schubert, Liszt, Fauré, Ravel)
9.50	Tednik za mlade
11.30	Film: Infedeltà (dram., ZDA 1937, r. William Wyler, i. Walter Huston, Mary Astor)
13.10	Kolesarska dirka po deželah
14.00	Deželni dnevnik
14.10	Fuori orario, 14.45 Vent'anni dopo
15.15	Film: Taking Off (kom., ZDA 1971, r. Milos Forman, i. Lynn Carlin, Buck Henry)
16.45	Drobci
17.40	Daljna obzorja: Afrika - Kenijski nosorog
18.35	Športna oddaja: Domenica gol
19.00	Dnevnik
19.30	Deželne vesti
19.45	Deželni šport
20.00	Nogometne tekme B lige
20.30	Aktualno: Chi l'ha visto? (vodita Donatella Raffai in Luigi Di Majo)
23.20	Nočni dnevnik
23.50	Filmske novice
24.00	Deželni nogomet

TV Ljubljana 1	
8.25	Video strani
8.35	Otroška matineja: Živ žav, 9.30 nanizanka Poltrona express, 9.40 Noro, norejš, norišnica (pon.)
9.55	Nad.: Lepi upi (pon.)
10.50	Rogaški instrumentalni kvintet in ansambel Brneta Klavžarja
11.25	Kmetijska oddaja
12.25	Nad.: Formula 1 (Saada-Geoffron, i. Alain Prost, 3. del)
13.10	Prisluhnimo tišini
14.00	Križkraž (pon.)
15.30	Nad.: Pokrijte ji obraz (3. del)
16.25	Video strani
16.30	Dnevnik in poslovne informacije
16.45	Film: Stara družina (vestern, ZDA 1969, r. Jean Yarbrough, i. Walter Brennan, Jack Elam)
17.55	Kavarna
18.55	Risanka
19.00	Mernik in TV okno
19.30	Dnevnik in vreme
20.05	Nad.: Balkan ekspres
21.00	Zdravo
22.20	Dnevnik in vreme
22.45	Nan.: Skupaj na sledi

TV Koper	
10.00	Juke box (pon.)
10.30	Rubrika: Calciomania
11.30	Tenis: turnir ATP v Montecarlju (povzetki)
13.45	Šport: Noi la domenica, vmes jahanje, nogomet, odbojka in košarka
14.00	Avtomobilizem - SP za prototipe (neposredni prenos iz Monze)
18.00	Nogomet - ob zaključku italijanskega prvenstva
18.45	TVD Novice
19.00	Košarka NBA (pon.)
20.30	Rubrika: A tutto campo
22.00	TVD Novice
22.10	Dok.: Speciale Campo base
23.30	Rubrika: A tutto campo

RADIO TRST A	
8.00, 13.00, 19.00	Radijski dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Jutranji koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojanu; 9.45 Dnevni pregled tiska; 10.00 Mladinski oder: Psiček Pikec (Zdravko Ocvirk); 10.25 Country glasba; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Potpuri; 11.30 Filmi na ekranih; 11.45 Nabožna oddaja: Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Radijska drama: Alamut (3. del, pon.); 14.55 V studiu z vami: Sergej Verč; 16.30 Športni rezultati in glasba; 18.15 Evergreeni.
LJUBLJANA	
5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00	Poročila; 5.00 Dnevni koledar; 7.00 Kronika in vremenska napoved; 8.05 Veseli tobogan; 9.05 Še pomnite tovariši; 9.45 Pesmi boja in dela; 10.05 Nedeljska matineja; 10.30 Nedeljska reportaža; 11.03 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.00 Na današnji dan; 13.10 Zabavna glasba; 13.20 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Ljotica domačih; 17.05 Amaterski zbori poji; 17.30 Humoreska tega tedna; 18.00 Priljubljene operne melodije; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za prijeten konec dneva.
RADIO KOPER (slovenski program)	
14.30, 17.30	Poročila; 10.30, 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Sosednji kraji in ljudje: pozdrav, na današnji dan, reportaže, intervjuji, zanimivosti; 11.30 Oddaja za kmetovalce: Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 12.45 Zabavna oddaja v narečju: Vanka in Tonca; 14.35 Pesem tedna; 15.00 Nedeljski ritem; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Lestvica popevk Radia Koper; 18.00 Pesem desetletja; 18.30 Humoreska; 19.30 Radio Lj.
RADIO KOPER (italijanski program)	
7.15, 12.30, 19.30	Dnevnik; 8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.30 Nedeljska oddaja; 8.00 Vseradio; 8.25 Pesem tedna; 10.10 Superpass; 10.35 Družinsko veselje; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.30 Najlepših 7; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Cestitke in glasba; 14.33 Pesem tedna; 15.00 Glasba, športni dogodki, rezultati in komentarji; 18.30 LP plošče; 19.40 Športni pregled.
RADIO OPČINE	
10.30, 14.30, 16.30	Poročila; 10.00 Jutranji val; 13.00 Knjižnice Pinka Tomažiča; 15.00 Od nedelje do nedelje; 19.00 Prenos tekme Jadran - Montebelluna.

CANALE 5	
8.30	Nabožna oddaja
9.15	Dok.: L'arca di Noè
10.00	Rubrike: Block-Notes, Il mondo del bebè, 10.15 Prevention, 10.30 Il girasole, 11.00 Pollice verde, 11.30 Piacere Italia, 12.00 Antep-rima
12.30	Variete: Rivediamoli
13.00	Superclassica Show
14.00	Variete: Nedelja v kinu
14.15	Film: La classe operaia va in Paradiso (dram., It. 1971, r. Elio Petri, i. Gian Maria Volonté, Salvo Randone)
16.15	Variete (2. del)
16.30	Nanizanka: A piedi nudi nel parco
17.00	Variete: Nonsolomoda
17.30	Nanizanka: Ovidio
18.00	Kviza: O.K. Il prezzo è giusto, 19.45 La ruota della fortuna
20.30	Film: Gandhi (biog., VB 1982, r. R. Attenborough, i. Ben Kingsley, 1. del)
22.20	Odlomki: 10 e lode
23.05	Variete: Nonsolomoda
23.35	Italija sprašuje
0.35	Nanizanka: Top Secret 1.35 Lou Grant

RETE 4	
8.00	Jutrišnji svet
8.30	Nanizanka: Ironside - L'uomo d'affari
9.30	Rubrika: Veliki golf
10.30	Aktualno: Money
11.00	Aktualno: Ping Pong
11.30	Rubrika: Ciak
12.20	Rubrika: Regione 4
12.30	Iz parlamenta
13.15	Telecomando libero
14.45	Tenis: finale turnirja v Montecarlju
18.45	Variete: Gioca e pasta
19.15	Rubrika: Cara TV
18.45	Odlomki: 10 e lode
19.30	Telecomando libero
20.30	Film: La magnifica preda (vestern, ZDA 1954, r. Otto Preminger, i. Robert Mitchum, Marilyn Monroe)
22.15	Nadaljevanka: Topazio (150. del)
23.00	Nanizanka: Alfred Hitchcock presenta - Cappeliera
23.30	Aktualno: Ping Pong
24.00	Film: Io e l'uovo (kom., ZDA 1947, r. Chester Erskine, i. Claudette Colbert, Fred McMurray, Richard Long, Marjorie Main)

ITALIA 1	
7.00	Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke Kidd video, Papero, The Littlest, Snorky, Isidoro e Dingbat
10.30	Rubrika o aktualnosti: Leonardo (pon.)
11.00	Mednarodni nogomet
12.00	Rubrika: Viva il mondiale (pon.)
12.30	Rubrika: Ob nogometnem prvenstvu
13.00	Tednik: Grand Prix
14.00	Glasbena oddaja: Be Bop a Lula (pon.)
14.45	Nanizanka: Chopper Squad, 15.45 Kids Incorporation - Il nuovo arrivato
16.00	Otroška oddaja
18.00	Nanizanka: O'Hara - Ladri d'auto
19.00	Risanka: Teodoro, 19.30 Conte Dracula, 20.00 Siamo fatti così
20.30	Variete: Emilio
22.00	Športni prenosi: Wrestlingmania (iz Toronto)
24.00	Filmske novice
0.05	Nanizanka: Star Trek, 1.05 Kronos, 2.05 Ai confini della realtà

ODEON	
8.30	Nan.: Arthur re dei britanni, 9.30 Quattro in amore
13.00	Rubrika o zdravlju
13.30	Branko in zvezde
14.00	Aktualno: USA Today
15.00	Obnova nadaljevanek
17.30	Nanizanka: Lottery
18.30	Hollywood movies
19.00	Filmske novice
19.30	Dok.: Diario di soldati
20.00	Branko in zvezde
20.30	Film: Tamburi lontani (vojni, ZDA 1952, r. Raoul Walsh, i. Gary Cooper)
22.30	Cena in casa Odeon
23.30	Italijanske reportaže
0.30	Boks '90
TMC	
10.30	Nanizanka: Tuono blu
11.30	Morski športi
12.15	Domenica Montecarlo
12.20	TV film: La ragazza del computer (kom., ZDA 1974, r. E. Parone)
13.40	Film: A tutto gas (kom., ZDA 1968, r. Norman Taurog, i. Elvis Presley)
15.30	Avtomobilizem F3: ital. prvenstvo (iz Magioneja)

TELEFRIULI	
16.30	Country Session
17.30	Film: La bionda e lo sceriffo (vestern, ZDA 1958, r. Raoul Walsh, i. Jane Mansfield, Kenneth More)
20.00	Vesti: TMC News
20.30	Novinarska oddaja
21.30	Film: I temerari (dram., ZDA 1969, r. J. Frankenheimer, i. Burt Lancaster)
23.30	Rubrika: Golf Club
24.00	Film: Alba fatale (vestern, ZDA 1943, r. William A. Wellmann, i. Henry Fonda)
TELE 4	
11.00	Zelena dežela
12.00	Nan.: Lo zio d'America
12.30	Italia a Cinquestelle
13.00	Rubrika z zupanom
14.30	Variete: Buinesere Friul
16.30	Music box
18.00	Nanizanka: Lancer
19.00	Dnevnik - sport
20.30	Film: Dreamscape (fant., ZDA 1984, r. Joseph Ruben, i. Dennis Quaid)
22.30	Nanizanka: Il brivido e l'avventura
23.00	Šport, vesti, News
TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1)	
Lastne oddaje:	
19.30	Dnevnik in šport
20.30	Zadnje vesti in šport

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1	
7.00	Aktualno: Uno mattina
9.40	Nad.: Santa Barbara
10.30	Jutranji dnevnik
10.40	Risanka: Psammed
11.00	Nad.: Chateaufallon
11.55	Vreme in kratke vesti
12.05	Nan.: Casa, dolce casa
12.30	Nadaljevanka: Mio fratello Jonathan
14.05	Varieteja: Gran premio - pausa caffè, 14.15 Occhio al biglietto
14.25	Nanizanka: Hooperman
15.00	6. nagrada Diego Fabbri
15.30	Ponedeljkov šport
16.00	Mladinska oddaja: Big!
17.30	Nabožna oddaja
18.00	Kratke vesti
18.05	Nad.: Santa Barbara
19.40	Almanah in vreme
20.00	Dnevnik
20.30	Film: Dove la terra scotta (vestern, ZDA 1958, r. A. Mann, i. Gary Cooper)
22.10	Volilna tribuna
23.10	Dnevnik in Filmske novice
23.30	Rubrika: Cinema!
0.20	Dnevnik in vreme
0.30	Rubrika: Mezzanotte e dintorni
0.50	Biljard: turnir Goriziana

RAI 2	
7.00	Variete: Patatrac in risanke
8.30	Nadaljevanka: Capitol
9.30	Božanska komedija
9.55	Knjižne novice: Casablanca
10.00	Oddaja o židovski kulturi
10.30	Varieteja: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è...
13.00	Dnevnik in Diogenes
13.30	Gospodarstvo in tribuna
14.00	Nadaljevanka: Quando si ama
14.45	TV igri: L'amore è una cosa meravigliosa, 16.20 Tutti per uno
17.00	Kratke vesti in Videocomic
18.15	Šport in Casablanca
18.35	Nanizanka: Le strade di San Francisco
19.25	Aktualno: Rosso di sera
19.45	Dnevnik, šport, vreme
20.30	Nanizanka: L'ispettore Derrick - Una notte di ottobre (i. Horst Tappert)
21.35	Aktualno: Mixer
23.00	Dnevnik - nočoj
23.10	Nan.— Il generale (3. del)
1.00	Knjige: Casablanca
1.05	Horoskop

RAI 3	
11.15	Kolesarska dirka po deželah
12.00	Dokumentarec: Meridiana - Lo Zibaldone del lunedì, Rotocalco bambino
14.00	Deželne vesti
14.30	Dokumentarna oddaja: Il trionfo dell'Occidente - L'Oriente è rosso
15.30	Videoport: bezbol, avtomobilizem, balinanje in mountain bike
17.30	Dok. oddaja: Geo
18.30	Kolesarska dirka po deželah
18.45	Športna oddaja: Derby
19.00	Vreme in dnevnik
19.30	Deželne vesti
19.45	Ponedeljkov deželni šport
20.00	Variete: Blob
20.25	Aktualno: Una cartolina spedita da Andrea Barbato
20.30	Aktualno: Dan na preturi
21.45	Variete: Scusate l'interruzione
22.25	Dnevnik - nočoj
22.30	Ponedeljkov proces
24.00	Nočni dnevnik
0.15	Film: Out Of Order (dram., ZRN 1984, r. Carl Schenkel, i. Götz George)

TV Ljubljana 1	
9.00	Spored za otroke in mlade: Radovedni Taček - Stol, 9.10 Alice v deželi risb, 9.25 nad. Roanoak
10.20	Mozaik. Slovenska ljudska glasbila in godci - Cimbalist, 10.50 Utrip, 11.00 Zrcalo tedna, 11.15 TV mernik
11.30	Video strani
13.25	Film: Stara družina spet skupaj (vestern, ZDA 1970, r. George McCowan, i. Walter Brennan)
14.35	SP v veslanju (z Bleada)
15.35	Nan.: Skupaj na sledi (pon.)
16.30	Dnevnik in poslovne informacije
16.45	Mozaik. Zdravo (pon.)
18.10	Nad.: Pokrijte ji obraz
19.05	Risanka in TV okno
19.30	Dnevnik in vreme
20.05	TV drama: Prevzgoja srca (D. Jovanović, predstava SLG Celje)
22.15	Dnevnik
22.40	Osmi dan
23.25	Operne zgodbe: Verdijev Falstaff
0.20	Nanizanka: Skupaj na sledi (Agatha Christie, 5. del)

TV Koper	
13.45	Rubrika: A tutto campo
15.30	Tenis: turnir ATP v Montecarlju (pon.)
18.15	Športna oddaja: 6. krog
18.45	TVD Novice
19.00	Odprta meja
19.30	TVD Stičiče
20.00	Aktualno: Alpe-Jadran
20.30	Golden Juke box
22.00	TVD Novice
22.15	Nočni boks
23.00	Košarka NBA
0.30	Nogomet - argent. prvenstvo
TV Ljubljana 2	
13.30	Glasbena oddaja: Evrosong, vmes (14.05) nan. Making News
19.00	Dokumentarec: Sedem stoletij kulture frančiškancev (1. del)
19.30	Dnevnik
20.00	Jug. sanosn Rogaška '89
20.40	Po sledeh napredka
21.00	Oddaja o športu: Sedma steza
21.15	Glasba: Zlati prah
22.00	Dok.: Nočni vrtjak
22.25	Glasba: Evrosong

RADIO TRST A	
7.00, 13.00, 19.00	Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, Koledar; 7.30 Pravljica; 8.10 Četrtnova srečanja; 8.40 Country-club; 9.05 Ne vse, toda o vsem; 9.10 Slovenska lahka glasba; 9.40 Simboli in še kaj; 9.50 Orkestralna glasba; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Slovenski kantavtorji; 12.00 14 mest, 14 sanj; 12.20 Priljubljene melodije; 12.40 Primorska poje; 12.50 Volilna tribuna; 13.20 V žarišču; 13.25 Gospodarska problematika; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Srečanje z novo pesmico; 14.30 Glasbena medigra; 15.00 Manjšinski potopis; 15.30 Jazzovski utrip; 16.00 Mi in glasba; 17.10 Roman: Spomini na Rilkeja (5. del); 17.29 Mladi val.
LJUBLJANA	
5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00	Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Lepljenka; 8.25 Ringaraja; 8.40 Izberite pesmico; 9.05 Matineja; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Ansambli; 12.30 Kmet. nasveti; 12.40 Glasba; 13.30 Radio danes; 13.38 Do 14.00; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Mladi glasbeniki; 14.40 Merkurček; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Godbe; 18.25 Zvočni signali; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Studio 26; 20.00 Sotočja; 21.05 Zaplešite; 22.00 Zrcalo dneva.
RADIO KOPER (slovenski program)	
7.30, 13.30, 19.00	Dnevnik; 14.30, 16.30 Poročila; 6.00 Glasba, Na današnji dan, prometni servis; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.

Včeraj slovesno odprtje goriškega mednarodnega sejma 20. EXPOMEGO osnova za nov razvoj sejmskih prireditev

Nad 350 razstavljalcev iz šestih držav, dva prireditvena prostora, skupinska razstava goriških industrijcev, poleg tega pa še vrsta zanimivih strokovnih srečanj, rekreacijskih in športnih prireditev. To so osnovni podatki 20. goriškega mednarodnega blagovnega sejma, ki so ga slovesno odprli včeraj dopoldne in ki bo trajal do nedelje, 6. t. m. Sejem se tudi letos odvija v dveh delih: na razstavišču ob ločniškem mostu, ter v Trziču ob kanalu Valentinis. Za obisk obeh prireditev je dovolj ena sama vstopnica, ki med drugim daje pravico do brezplačnega, avtobusnega prevoza med enim in drugim sejiščem.

Jubilejni, dvajseti goriški mednarodni blagovni sejem se torej kaže v novi luči. "To ni cilj, ampak šele osnova nadaljnega razvoja", je na včerajšnji slovesnosti poudaril Predsednik trgovinske zbornice dr. Enzo Bevilacqua. Vtis novega in drugačnega dobi obiskovalec že ob vходу na sejišče, saj je prostor v celoti zasaden. Da bi ustregli velikemu poprašenju, so organizatorji poskrbeli tudi za namestitve velikih razstavnih šotorov.

20. Expomego, ki ima, kakor smo te dni že poročali, svojega dvojčka v Trziču, sejem Exponautica, se je pričel z uradno slovesnostjo, ob udeležbi predsednika deželne vlade Biasuttija in številnih predstavnikov političnega in gospodarskega življenja, delegacij iz drugih držav itd. Posebej velja opozoriti na prisotnost delegacije iz Demokratične republike Koreje, pod vodstvom opolnomočenega veleposlanika Li Jong Hioka. Ta država je letos prvič prisotna na sejmju, prvič pa tudi v Italiji. Danes bo med drugim na sejmju prav Dan DLR Koreje.

Medtem ko je predsednik trgovinske zbornice dr. Bevilacqua orisal novosti in kvalitetno rast sejma ter vlogo Gorice kot aktivnega laboratorija mednarodnega sodelovanja, je Predsednik deželne vlade ocenil družbeni in gospodarski položaj v deželi in na Goriškem ter nakazal smer nadaljnjih prizadevanj Dežele, Občine in drugih ustanov.

Biasutti je dejal, da se strinja z županom Scaranom v oceni, da je bilo najhujše obdobje gospodarske krize premoščeno in da danes o krizi ni mogoče več govoriti, čeprav nas stanje,

tudi zaradi vedno novih izzivov, ne more uspraviti.

Ocenil je nato prisotnost goriškega gospodarstva v raznih panogah ter nakazal načrt, ki bi po mnenju dežele pomenil največjo razvojno možnost. Ta je v smotni ureditvi komunikacijskega sistema, s svojim zaledjem in proti vzhodu.

Potrebno pa je, je naglasil Biasutti, tudi novo sodelovanje med različnimi dejavniki, zlasti pa na nivoju povezovanja, oziroma usklajevanja krajevnih ustanov (občin, pokrajine in dežele).

Pozdrav Občine in Pokrajine sta prinesla župan Scaranom in Predsednik pokrajine Crisci.

Sledil je ogled sejma. Dobro uro zatem pa je bila otvoritev sejma tudi v Trziču, kjer so razstavljeni čolni, oprema in drug material za navtični turizem. V Trziču razstavlja okrog sto podjetij.

Danes je na sejmju dan Demokratične ljudske republike Koreje, dopoldne pa bo na razstavišču tudi slovesnost ob podelitvi priznanj za zvestobo delu.

Na sliki - foto Marincič - podelitev posebnega priznanja Davorinu Škarabotu, ob 20-letnici goriških sejmskih prireditev. Slovesnost je bila v petek na gradu.

Urnik trgovin in avtobusov

Združenje goriških trgovcev sporoča, da bodo jutri lahko poslovale vse trgovine, v pekarnah pa si bo moč nakupiti kruha za dva dni. V torek, na 1. maj, bodo vse trgovine ostale zaprte za izjemo cvetličarn, ki bodo lahko poslovale v dopoldanskih urah. Lokali, ki imajo od torkih tedensko zaporo, bodo lahko prav tako odprti. V sredo, 2. maja, bodo v popoldanskih urah lahko odprte tudi trgovine z živili in cvetličarne.

Ravnateljstvo pokrajinskega prevoznega podjetja APT pa obvešča, da v torek, 1. maja, njihovi avtobusi ne bodo vozili.

Skaljeno prvomajsko zborovanje v Gradišču Zveza Confcoltivatori odpovedala sodelovanje

Prvomajski sindikalni shod v Gradišču bo letos žal okrnjen. Sodelovanje na tradicionalni delavski manifestaciji je namreč odpovedala sindikalna zveza kmetov Confcoltivatori. Kmetov s traktorji namreč v sprevedu ne bo. Vsaj v organizirani obliki ne. Razlog za tako odločitev je, kakor navaja pismo, ki so ga dostavili tajništvo sindikalnih zvez CGIL/CISL/UIL, skopa pozornost, ki so jo sindikalne zveze doslej in posebej v zadnjem času posvečale vprašanjem kmetov in kmetijstva nasploh. Večkrat je bilo stališče sindikatov celo v nasprotju z interesi kmetov.

Gre torej za protest in opozorilo. Uradne reakcije s strani sindikalnih zvez še ni.

Glede torkovega shoda v Gradišču velja zabeležiti, da se bo odvijal na glavnem trgu ob 10.30. Zborna mesto je določeno v križišču ulic Garibaldi in Aquileia, od 9. ure dalje. Od tu bodo udeleženci šli v sprevedu, ob 9.30, proti glavnemu trgu.

Prvomajsko zborovanje in shodi bodo v torek tudi v številnih drugih krajih na Goriškem.

Slovinci se bomo v torek ob 16. uri zbrali na tradicionalnem prvomajskem srečanju v Števerjanu, kjer bo na trgu pred cerkvijo govoril župan Ivan Humar. V Doberdolu prireja sindikalni odbor tradicionalno prvomajsko bud-

nico z nastopom domače godbe na pihalu, ob 9. uri pa bo priložnostni nagovor. Sindikalna zveza CISL pa prireja v Moraru tradicionalno družbanost za svoje člane in prijatelje.

Številna prvomajska srečanja bodo tudi na sosednjem novogoriškem območju.

razna obvestila

Društvo slovenskih lovcev Doberdob vabi danes, 29. t. m. ob 9. uri na 7. občni zbor v prostorih kulturnega in športnega centra Danica.

Slovensko planinsko društvo Gorica priredi v nedeljo, 6. maja, izlet na Tolminsko z vzponom na Tolminski Migovec. Prevoz z lastnimi sredstvi. Izlet vodi Ivo Berdon.

Seminar telesne zavzame in govornice je prenešen na konec junija.

Knjižnica Damir Feigel obvešča, da jutri, 30. aprila, ne bodo poslovali.

prispevki

V spomin na drago ženo Sonjo daruje ob četrti obletnici njene smrti mož Zoro Škerk 200 tisoč lir za Slovenski dijaški dom v Gorici in 200 tisoč lir za Zavod svete družine v Gorici.

SKGZ prireja v sredo odprto volilno tribuno

Slovenska kulturno-gospodarska zveza prireja v sredo, 2. maja, ob 18.30 v Kulturnem domu v Gorici odprto tribuno pred upravnimi volitvami v Gorici. Nanjo so povabili vse slovenske in italijanske kandidate, ki so pripravljeni na razgovor okrog teme Vpliv sožitja na razvoj Gorice. Poleg številnih slovenskih kandidatov so že napovedali udeležbo nekateri med vidnejšimi italijanskimi predstavniki na kandidatnih listah raznih strank. Osnova za razpravo bo tudi izjava, ki jo bo SKGZ posredovala medijem in objavila z lepaki po mestu. Izjava obravnava potrebo po uveljavljanju odprtosti, strpnosti, sožitja in skupne rasti slovenske in italijanske narodnostne skupnosti v Gorici ter poziva goriško prebivalstvo, naj na volitvah podpre tiste kandidate in politične sile, ki jasno in iskreno izjavljajo, da se bodo zavzemali za uresničevanje teh ciljev.

Volilni shodi danes in jutri na Goriškem

SSK prireja danes ob 11. uri zborovanje pred cerkvijo v Števerjanu, ob 12. uri zborovanje na Jazbinah, ob 14.30 piknik pri Županovih v Podgori.

Lista Občinske enotnosti v Sovodnjah vabi na srečanje z občani, ki bo jutri ob 20.30 v gostilni pri Lovcu na Vrhu. Na srečanju bodo predstavili kandidate in program Občinske enotnosti za prihodnje mandatno dobo.

Zeleni smejočega sonca bodo predstavili kandidate in program za občinske volitve v Gorici jutri ob 11. uri v restavraciji Nanut v Tržaški ulici.

KPI bo jutri ob 20.30 na sedežu sekcije Spazzapan v Škabrijelovi ul. 42 predstavila program in kandidate za rajon Svetogorska četrt-Placuta.

Zeleni golobice prirejajo jutri ob 20.30 v Palace hotelu srečanje na temo Živali na prostem, predlog za Gorico. Sodelujejo predstavniki združenja za zaščito živali AIPA Giulia Bortolotti in Claudia Marega ter docent etologije na Univerzi v Parmi prof. Bruno D'Udine.

Lista Uniti per Cormons bo predstavila program in kandidate jutri ob 18.30 na srečanju z občani, ki bo v občinski sejni dvorani v Krminu.

Kmečka banka lani nadvse uspešna Čisti dobiček znaša 1.039 milijonov

Leto 1989 je bilo za poslovanje kreditnih zavodov v Italiji zelo uspešno. Ta ugotovitev velja tudi za slovenske kreditne zavode, ki delujejo na Goriškem in Tržaškem. Za Kmečko banko v Gorici je bilo poslovanje v lanskem letu najuspešnejše v več kakor osemdesetletni zgodovini tega kreditnega zavoda. Ustvarjen je bil namreč bruto dobiček v znesku preko štirih milijard lir.

Tako izhaja iz poročila predsednika Upravnega sveta banke, Ksaverija Lešana, na petkovem 81. rednem občnem zboru.

Skupščina je bila v mali dvorani Kulturnega doma, ob udeležbi 127 od skupnih 273 članov, ki so predstavljali 64,20 odstotkov deležev.

Torej bo leto 1989, poleg pomembnih družbenopolitičnih premikov v Evropi, ostalo zabeleženo kot naj-

spešnejše v poslovanju Kmečke banke doslej.

Predsednik Upravnega sveta je v uvodnem delu poročila ocenil gospodarska gibanja v svetu in posebej v naši deželi in pokrajini, pri čemer velja opozoriti na pozitivne premike zlasti na področju oživiljene industrijske dejavnosti in izvoza (četrtina industrijske proizvodnje na Goriškem gre v izvoz) zaposlovanja (javlja se že občuteno poprašenje po kvalifikacijski delovni sili). Neugodni pa so premiki na področju terciarne dejavnosti, ki je v prejšnjih letih predstavljala eno od glavnih panog v strukturi goriškega gospodarstva. Negativen je zlasti padec mednarodne blagovne menjave po avtonomnem računu. Neugodni so tudi podatki s področja turistične dejavnosti v letu 1989, kot posledice ne-

ugodnih vremenskih razmer in, še bolj, posledic onesnaženosti morja.

Iz analize posameznih postavk v poslovanju Kmečke banke velja posebej zabeležiti, da je banka upravljala 124,5 milijarde lir, ali približno 19,3 odstotke več kakor leta 1988. Naložbe so se povečale za četrtno in so ob koncu lanskega leta znašale 77,4 milijarde lir. Poslovanje je zabeležilo pozitiven trend skoraj na vseh področjih. Ksaverij Leban je obrazložil okvire uspešnega sodelovanja v konzorciju ljudskih bank ter omenil nekaj uspešnih pobud (prestiauto, jeans), ki so utrdile zaupanje širše javnosti v banko, ki ima danes preko šestdeset zaposlenih, katerih poprečna starost je 31 let srednje delovno dobo šest let in ki veliko naporov in sredstev vlaga v strokovno usposabljanje kadrov.

Udeleženci občnega zbora so soglasno odobrili predlog porazdelitve 1.039 milijonov lir čistega dobička: 269 milijonov lir se namenijo v sklad za dividende, 720 milijonov lir v redno rezervno, 50 milijonov lir za dobrodelne namene. S tako porazdelitvijo se premoženje banke zviša na 13,8 milijard lir.

Poročilo nadzornega odbora je na skupščini podal Silvan Mesesnel ter še posebej poudaril, da gre izjemen gospodarski uspeh pripisati sklopu različnih okoliščin in ne samo ugodni konjunkturi.

V razpravi, ki je sledila branju poročila, so člani banke postavili nekaj vprašanj o posledicah povezovanja banke v Konzorciju ljudskih bank, o samostojnosti, o višini dividende, o možnosti odpiranja novih bančnih okenc.

(Na sliki - foto Čubej - s petkovega občnega zbora).

V petek zvečer je v Fari trčil v dostavno vozilo

Pridržana prognoza za vespista

V kirurškem oddelku goriške splošne bolnišnice se zdravi 18-letni Fabio Burgnich iz Fare, Ul. 25. aprila 1, ki je bil v petek okrog 19. ure žrtev prometne nesreče v Fari. Mladenič se je peljal na vespi 125 po Ulici Dante iz Gradišča proti centru Fare, ko je iz še nepojasnjenih vzrokov z vso silo trčil v dostavno vozilo, ki je z vzratnim manevrom bilo namenjeno v stransko Ul. delle Tesa. Dostavno vozilo je upravljal 55-letni Luciano Lenardi iz Fare.

Ponesrečenca so takoj prepeljali v goriško splošno bolnišnico, kjer so mu zdravniki ugotovili poleg številnih odrgnin po celem telesu tudi močan udarec v trebuh in hudo poškodbo vranice. Burgnicha so kmalu nato operirali. Njegovo zdravstveno stanje je hudo, vendar ni v smrtni nevarnosti. Zdravniki so si pridržali prognozo. Zapisnik o nesreči sestavljajo karabinjerji iz Gradišča.

Praznik frtalje v Rupi

DANES, 29. aprila - ob 16.30 otroški zbor Sovodnje, otroški zbor Rupa-Peč, otroški zbor Štmaver, TEKMOVANJE V CVRTJU FRTALJE, ples z ansambлом Happy days.

1. MAJA - ob 16.30 govor dr. Andreja Bratuža, nastop dramske skupine iz Štandreža, nastop dramske skupine Rupa-Peč, ples z ansambлом

PRIJATELJI.

Praznik prireja zbor Rupa-Peč

kino

Gorica

CORSO 15.30-22.00 »L'avano«.

VERDI 15.30-22.00 »Nuovo cinema Paradiso«.

VITTORIA 16.00-22.00 »Vogliose e insaziabili per stalloni superdotati«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 17.30-22.00 »Music box«.

EXCELSIOR 14.00-22.00 »La guerra dei Roses«.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 16.00-18.00 »Vrnitev v bodočnost - 2. del«. Ob 20. uri »Zaposleno dekle«.

SVOBODA (Šempeter) 18.00 »Iznad zakona«. Ob 20. uri »Zelo nezvesta žena«.

DESKLE 17.00 »Jezus Kristus Nazaretčan«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Marzini, Korzo Italia 89 - tel. 531443.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU Centrale - Trg Republike - Piazza della Repubblica 26 - tel. 410341.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU Lekarna Pri Jezeru - Al Lago - Vrtna ulica 2 - tel. 78300.

pagrebi

Jutri ob 11. uri Elena Crassini iz splošne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče, ob 12.45 Carolina Lorenzi vd. Pivec iz bolnišnice Janeza od Boga v Ronke, ob 14. uri Maria Visintin vd. Galeone iz splošne bolnišnice v Zagraj, ob 14.30 Alfredo Puzzi iz splošne bolnišnice v Škocjan.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Egner Thorbjörn

Razbojniki iz Kardemomme

Režija Marko Sosič

V sredo, 2. maja, ob 11. uri — v četrtek, 3. maja, ob 10.30 v Kulturnem domu v Gorici

KAVARNA SLAŠČIČARNA

Il Fornaio

Claudio Cozzutti - Elena Devetak

OB NEDELJAH ODPRTO DO 13. URE

GORICA - Tel. 521522 Ul. Garzarolli 195

Podprimo slovenske kandidate

V nedeljo, 6., in ponedeljek, 7. maja, bomo poklicani na volišča, da obnovimo občinske svete v številnih krajih na Goriškem. Volitve bodo v Gorici, treh pretežno slovenskih občinah Doberdob, Sovodnje in Števerjan in v občini Krmin. V vseh teh krajih je aktivno prisotna slovenska narodnostna skupnost in se bodo tudi slovenski kandidati potegovali za izvolitev v krajevne uprave.

Velikega pomena je uveljavitev slovenskih kandidatov na vseh listah, na katerih nastopajo. Tudi od števila izvoljenih slovenskih predstavnikov bo namreč odvisno, kako bodo v prihodnjem petletju občinske uprave reševale vprašanja sožitja, spoštovanje in uveljavljanje interese naše narodnostne skupnosti, kakšen bo njihov odnos do Slovencev. Zato je potrebno, da volilci v največji možni meri podprejo slovenske kandidate, omogočijo njihovo izvolitev in vsekakor uveljavitev na političnem prizorišču, saj je tudi od tega odvisna moč in politična teža naše narodnostne skupnosti v prostoru, v katerem živimo. Izkušnje iz preteklosti nas učijo, da je v tem pogledu uspeh toliko večji, kolikor boljše poznamo volilne mehanizme in znamo v največji možni meri izrabiti možnosti, ki jih nudijo. Pogledjmo zato, kako bomo glasovali.

V treh slovenskih občinah Doberdob, Sovodnje in Števerjan bo glasovanje potekalo po večinskem sistemu: lista z največjim številom glasov dobi absolutno večino v občinskem svetu, drugouvrščena lista pa bo v manjšini. Volilci bodo lahko oddali svoj glas listi in v tem primeru podprli vseh njenih 12 kandidatov. Možna je tudi podpora posameznim kandidatom (največ 12) na eni ali več listah. V vseh treh navedenih občinah nastopajo na volitvah liste Občinske enotnosti s predstavniki KPI, PSI in neodvisnimi, ki so doslej upravljale vse tri občine, ter liste Slovenske skupnosti, ki je doslej bila v opoziciji.

Po proporcionalnem sistemu bomo glasovali v občinah Gorica in Krmin. Izredne važnosti je pri tem poleg opredelitve za stranko oddajanje preferenc, s katerimi lahko podpremo slovenske kandidate. To ne velja za Slovensko skupnost, pri kateri bo število izvoljenih odvisno od skupnega števila glasov za listo, s preferencami pa bodo volilci odločali le, kateri od kandidatov bo izvoljen. Za vse ostale liste, na katerih nastopajo Slovenci (v Gorici KPI, PSI, Zeleni, posamezniki pa še na nekaterih drugih; v Krminu KD in lista Uniti per Cormons) pa je poleg glasu stranki bistvene važnosti oddajanje preferenc. Vsakdo lahko odda največ štiri preference tako, da - potem ko je prekrizal simbol izbrane stranke - napiše na za to določen prostor zraven simbola zaporedno številko ali priimek ali oboje izbranega kandidata (v primeru kandidatov z enakim priimkom na isti listi je treba napisati tudi številko ali ime).

Prav je, da se slovenski volilci poslužijo možnosti, da oddajo vse štiri preference. Tako se slovenski glasovi za določeno stranko ne porazdelijo med razne kandidate, pač pa se pomnožijo preference vsakega slovenskega kandidata in s tem možnosti njihove izvolitve. Z istim številom glasov je tako možna izvolitev ne le enega, pač pa več kandidatov.

Isti princip velja v Gorici tudi za volitve v rajonske svete, kjer pa lahko vsak volilec odda le po eno ali dve preferenci: po dve v rajonih Mestno središče, Svetogorska četrt-Placuta in Podturn-Sv. Ana, po eno pa v vseh ostalih. Tudi v tem primeru je poleg glasu za stranko zelo dragocena vsaka preferenca slovenskemu kandidatu, še zlasti ker navadno o izvolitvi enega ali drugega kandidata v rajonski svet odloča minimalna razlika.

Odločilna je podpora (preferenca) slovenskih volilcev Za našo prisotnost v Krminu

Prihodnjo nedeljo bodo za obnovo občinskega sveta volili tudi v Krminu. Za mesto v občinskem svetu se poteguje pet strank, oziroma list (MSI, PSI, PRI, KD in Uniti per Cormons). Kljub precejšnji prisotnosti slovenskega življa, v občinskem svetu v zadnjem mandatu ni bilo nobenega predstavnika Slovencev. To pomanjkljivost, ki se je odražala tudi v manjšem posluhu Občine do vprašanj, ki posebej zanimajo prebivalstvo slovenske narodnosti, bodo skušali Krminski Slovenci odpraviti ob nedeljskih volitvah. Na kandidatnih listah raznih strank je več slovenskih kandidatov. Precejšnje možnosti za izvolitev imata Gizela Reja Simčič, na listi Uniti per Cormons (znak golobice in drevesa nad Krminsko goro) in Stanko Princič, ki kandidira na listi KD. Njuna izvolitev je v glavnem odvisna od podpore, oziroma od preferenčnih glasov slovenskih volilcev. Gizela Reja Simčič ima na kandidatni listi Uniti per Cormons št. 3, Stanko Princič pa na listi KD št. 17.

Gizela Reja Simčič (Uniti per Cormons)

Med kandidati liste Uniti per Cormons, ki jo sestavljajo predstavniki KPI, zelenih in neodvisni predstavlja slovenske volilce, ki jih je precej zlasti na obrobju Krmina, čeprav je veliko slovenskih družin tudi v mestecu samem, Gizela Reja por. Simčič. Prijazna, na videz odločna gospa, zaposlena kot tajnica v moževem podjetju nastopa prvič kot kandidatka. Zato, ker želi, da bi se stvari na Krminskem, zlasti kar zadeva občane slovenske narodnosti, premaknile na bolje.

Kako ste sprejeli odločitev, da kandidirate za občinski svet v Krminu. Težko sem sprejela prav glede prostega časa, ker ga imam malo. Po drugi strani pa sem se tudi osebno prepričala, da je res potrebno, da se čimveč ljudi zanima za vprašanja, ki zadevajo predvsem Slovence v Krminu.

Največji in najbolj nujen je problem šole in vrtca. Potem so tu še druga

vprašanja. Precej jih je. Eno od teh so recimo dvojezični napisi na Plešivem, pri Subidi in drugod. Stare napise je Občina zamenjala, vendar samo z italijanskimi. Morda jih ni nihče na to opozoril! Potem je tu tudi gospodarska problematika, ki zadeva tako občane slovenske, kakor italijanske narodnosti.

Prejšnje uprave krminske občine so precejšnjo pozornost namenjale tudi Slovincem. Takrat so namestili vrsto dvojezičnih smerokazov in drugih napisov.

Želim poudariti, da ne postavljamo nemogočih zahtev, ko govorimo o toponomastiki. Želimo le, da bi Občina spet namestila dvojezične table, v krajih kjer so že bile in to v krajih kjer pretežno živijo Slovenci. Nihče ne zahteva, da bi morali postaviti dvojezične table v centru Krmina. Veste ugotovila sem, da je tako ravnanje Občine prav glede znakov precej prizadelo naše ljudi, zlasti starejše.

Ali ni tak odnos tudi posledica, ker v organih odločanja ni bilo predstavnikov Slovencev?

Po mojem to drži. Prav zaradi tega sem se odločila, da nekaj svojega časa porabim v tej smeri. Vsak bi želel, da bi vsi lepo govorili slovensko, med sabo, da bi bilo vse lepo rešeno. Vendar sama vem, zaradi svojih otrok, da ne gre vse čisto tako in samo od sebe. Včasih je treba iti nekoliko bolj v globino, ugotoviti vzroke in vsaj poskušati najti rešitve, da se stanje spremeni. Jaz upam, če bom seveda na volitvah uspela, in če me bodo ljudje podprli, da bom čimboljše opravila to dolžnost. Jaz mislim, da so naši ljudje zadovoljni in da me bodo podprli, ker so me pravzaprav oni nekako prepričali naj kandidiram.

Res, škoda bi bilo, če bi morali šola na Plešivem zapreti, ker otroci so.

Kakšen načrt imate zato, da bosta šola in vrtec uspela?

Prvi korak bi bil v premetitvi šole v mesto. Tako da bi bila vrtca in šola združena.

Kaj mislite, da je za reševanje sicer zapletene problematike Krminskih Slovencev najbolj pomembno?

To, da se skušamo čimbolj organizirati, da se razumemo, da delamo skupaj, da si pomagamo. Treba je pač razumeti, da smo Slovenci in da tega nihče ne more zbrisati.

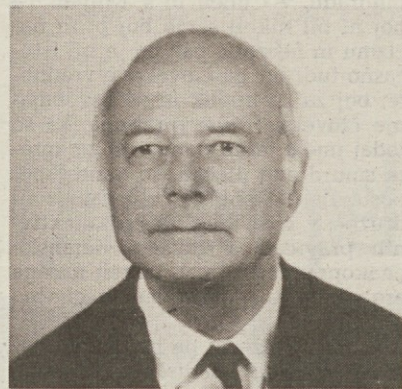
Stanko Princič (kandidat na listi KD)

Tudi Stanko Princič, predstavnik Slovenske skupnosti na Krminskem, ki kandidira na listi KD postavlja na prvo mesto v svojem programu delovanje, vprašanje ureditve slovenske šole in vrtca v Krminu. Glede tega so si, kot se zdi, Slovenci na Krminskem, enotni. Vrtca in šola je treba združiti pod eno streho in po možnosti preseliti v Krmin.

V samem mestu je tudi precej Slovencev, pravi, vendar se izgublja, ker so preveč razkropljeni.

Gospod Princič, zakaj ste se odločili za aktivno nastopanje v politično-upravnem življenju vašega kraja?

Prvič, ker sem prepričan, da bom lahko pripomogel k temu, da bomo nekatere stvari izboljšali. Drugič, ker doslej pri upravi ni bilo nobenega Slo-

venca in so stvari pač šle svojo pot. Nobenega ni bilo, ki bi stalno in zavzeto opozarjal na različno problematiko.

Kandidirate na listi KD, ki se po njenem dosedanjem nastopanju ni pokazala kot najbolj odprta stranka za reševanje posebej tistih vprašanj, ki zadevajo Slovence.

Včasih je treba pristati tudi na kompromise, odločiti se za najbolj realne odločitve. S samostojnim nastopanjem SSK bi težko izvolili svojega predstavnika. S tako rešitvijo, to je da nastopam kot neodvisen na listi KD, je možnost večja.

Obstaja predhodni sporazum s stranko relativne večine?

Dogovor obstaja.

Omenili ste šolsko problematiko, najbrž pa je še nekaj področij, kjer bo treba krepko zastaviti delo?

Poleg šolskega vprašanja bo treba največ pozornosti nameniti obnovitvi dvojezičnih napisov, povsod tam, kjer so že bili, kjer so jih zamenjali, ali pa so se kar sami zrušili. Menim, da bo treba načrtovati tudi obnovitev oblik redne kulturne dejavnosti, ki smo jo pred leti v Krminu že imeli.

No ja, še bi lahko našteval, vendar menim, da moramo delati postopoma, kajti prevelik zalogaj se včasih zatakne. Prvo je seveda, da bom izvoljen.

Kaj bo osnovno vodilo vašega delovanja v občinskem svetu?

Da bi dosegli kar se da visoko stopnjo enotnosti vseh Slovencev na Krminskem, v prizadevanjih za reševanje osnovnih vprašanj.

Kakšno je politično vzdušje v Krminu danes. Imam občutek, da so bile razmere pred leti ugodnejše, da je bilo več poslušnosti za slovensko problematiko?

Zmeraj smo se morali trdo boriti, da smo kaj dosegli. Prepričan sem, da bo tako tudi v prihodnje. Brez prizadevanja, ni uspeha. Če je bilo manj poslušnosti za slovensko problematiko, česar se tudi mi zavedamo, je bilo najbrž odvisno tudi od tega, ker na občini nismo imeli nikogar.

Menim pa, da je reševanje vsakršne problematike odvisno od večjega ali manjšega razumevanja osebe, ki se s to problematiko ukvarja, od njene idejne odprtosti.

Zaključujemo z objavo kandidatov vseh strank za upravne volitve v goriški občini

Kandidati za obnovo štirih rajonskih svetov

RAJON LOČNIK

ZELENI (golobica) - 1. Claudia Marega, 2. Massimo Cravich, 3. Mauro Radigna, 4. Guido Trani.

KD - 1. Mario Perco, 2. Giorgio Burgnich, 3. Giovanni Chaudani, 4. Roberto Chiopris, 5. Laura Galbato, 6. Giorgio Grion, 7. Renzo Medeossi, 8. Luciano Mrach, 9. Renzo Perco, 10. Adriano Pierattoni, 11. Roberto Romanzin, 12. Livio Vidoz.

PLI - 1. Luigi Blokari, 2. Franca Graniti Majo, 3. Marco Pacori, 4. Fabiola Russian.

PSDI - 1. Edoardo Bressan, 2. Mauro Bressan, 3. Lino Brezza, 4. Paolo De Ciantis, 5. Nicola Diana, 6. Alessandro Ferrelli, 7. Maurizio Figar, 8. Giuseppe Longo, 9. Adriana Piani por. Candosin, 10. Franco Zotti.

PSI - 1. Giorgio Bregant, 2. Giovanni Bressan, 3. Valerio Dosso, 4. Mario Forchiasin, 5. Gianfranco Miatello, 6. Giorgio Romanzin, 7. Renzo Romanzin, 8. Ervino Scorianz, 9. Franco Veronese, 10. Maria Cristina Zudin por. Duranti.

KPI - 1. Bianca Marega por. Vidoz, 2. Massimo Wirtisch, 3. Mario Bregant, 4. Enzo Bucovini, 5. Giorgetta Ferelli por. Balbinot, 6. Silvano Klince, 7. Silvana Marcolina por. Furlan, 8. Rea Mihich vd. Ban, 9. Roberto Mrak, 10. Claudio Peressin, 11. Tarcisio Venica, 12. Giulio Vidoz.

MOVIMENTO FRIULI - 1. Paolo Pelizzari, 2. Renato Battistutti, 3. Ferruccio Pintar, 4. Giulio Stabon.

SSK - 1. Vladimiro Brešan, 2. Marina Ierman, 3. Nevenka Pintar, 4. Majda Zavadlav por. Paulin.

MSI - 1. Giuliano Tuntar, 2. Tullio Bressan, 3. Claudio Beletti, 4. Luigi Coana, 5. Stefano Cosma, 6. Mario Imbacciarrelli, 7. Manlio Portolan, 8. Francesco Rasura, 9. Gino Russian, 10. Luciano Suligoni.

RAJON STRAŽICE

KPI - 1. Tonino Pantuso, 2. Liliana Ardit vd. Ulian, 3. Marisa Brotto por. Cristin, 4. Flavio Cervi, 5. Mario Giusto, 6. Ilva Greatti por. Zucchiatti, 7. Giuseppina Marchi por. Selli, 8. Graziano Sbogor, 9. Francesco Selli, 10. Salvatore Simoncini, 11. Lucio Ulian, 12. Renato Zalateu.

ZELENI (golobica) - 1. Giulia Bortolotti, 2. Enrico Rossi, 3. Michele Sala, 4. Vilma Tomasini.

PSI - 1. Guido Baissero, 2. Aleš Cej, 3. Elio Corolli, 4. Carlo Devetak, 5. Paola Grassetti, 6. Guido Mihajl, 7. Vittorio Provenghi, 8. Silvano Russian.

SSK - 1. Walter Bandelli, 2. Lidija Gruden por. Miklus, 3. Francesco Podversic, 4. Maria Maddalena Rakuscek por. Bevilacqua.

PLI - 1. Mauro Cozzutto, 2. Giuliano Famea, 3. Paolo Fantini, 4. Antonio La Stella, 5. Tonino Lepore, 6. Egone Lodati, 7. Mario Marzillo, 8. Livio Mazzoni, 9. Romano Nicoletti, 10. Cinzia Palamara, 11. Pierpaolo Primozic, 12. Italia Strigari vd. Chersovani.

MSI - 1. Margherita De Leo, 2. Danilo Chinese, 3. Maggiorana Favari, 4. Antonietta Livotti, 5. Giorgio Malfatti, 6. Antonino Martelli, 7. Mario Passolunghi, 8. Adriano Ritossa, 9. Renzo Rosatelli.

PLI - 1. Francesco Benevento, 2. Luciano Kumar, 3. Francesco Majo, 4. Massimiliano Marotta.

KD - 1. Enzo Dall'Osto, 2. Massimo Bevilacqua, 3. Livio Bortoluzzi, 4. Gianfranco Bottai, 5. Stefano Chiandetti, 6. Viviana Cosatto, 7. Sergio Gregorutti, 8. Alessandro Hlede, 9. Claudia Mantovani, 10. Carmen Persoglia, 11. Silvano Sambo, 12. Antonio Vizin.

RAJON PODTURN-SV. ANA

PLI - 1. Antonino Costanzo, 2. Giulio Di Nallo, 3. Franca Gianesi Klavcic, 4. Lucia Likar, 5. Monica Marcolini, 6. Alice Rosin Laudisio.

SSK - 1. Roberto Cotic, 2. Nicolò Klanjšček, 3. Alessandra Kosic, 4. Marco Tercic, 5. Alekski Bensa.

ZELENI (golobica) - 1. Rosanna Brecej, 2. Gianantonio Carnelos, 3. Pierangela Cellie por. Rossi, 4. Massimiliano "Massimo" Gressini, 5. Giovanna Marin, 6. Enrico Rossi, 7. Elena Russo, 8. Vilma Tomasini, 9. Francesco Valentinsig.

KPI - 1. Antonio Mennella, 2. Oliviero Furlan, 3. Eda Srtori por. Sellan, 4. Dolores Beltrami vd. Ruggiero, 5. Duilia Bernes por. Fedele, 6. Romualda Busatta por. Munarin, 7. Ferdinando Di Dato, 8. Annamaria Hrdlička por. Di Dato, 9. Umberto Hvalic, 10. Andrea Makuc, 11. Mario Martellani, 12. Ave Grazia Olivo por. Moserini, 13. Severino Padovan, 14. Lidia Scoglio por. Locane, 15. Tullio Sellan, 16. Bruno Zanetti.

MSI - 1. Gino Russian, 2. Mario Saurin, 3. Livio Toros, 4. Tullio Bressan, 5. Rosa Cacioppo vd. Mantini, 6. Pietro Cafueri,

7. Stefano Cosma, 8. Giuliano Franzoni, 9. Roberto Martinuzzi, 10. Riccardo Pelliccetti, 11. Adriano Segatori.

PSDI - 1. Emilio Baiocchi, 2. Lino Brezza, 3. Nicola Diana, 4. Vincenzo Esposito, 5. Giuliano Famea, 6. Marino Fiorelli, 7. Assunto Garozzo, 8. Luciano Gentile, 9. Gianfranco Lughani, 10. Livio Mazzoni, 11. Paolo Michelon, 12. Amedeo Morra, 13. Fiorentina Piccolo Palamara, 14. Sergio Pontello, 15. Walter Traghin, 16. Rodolfo Ziberna.

KD - 1. Claudio Calligaris, 2. Roberto Cevenini, 3. Massimo Cicigoi, 4. Guerri- no Cocina, 5. Graziano Corsi, 6. Giuseppe Faganel, 7. Barbara ferigo, 8. Luciano Franco, 9. Gianfranco Ledri, 10. Mauro Mazzoni, 11. Manlio Menichino, 12. Franco Miccoli, 13. Dino Milotti, 14. Isòe Nadaia por. Franchi, 15. Alessandro Rido- lfo, 16. Dino Zotter.

PSI - 1. Marcello Bandelli, 2. Barbara Bianconi, 3. Marcello Biasutti, 4. Maria Bombi por. Fermo, 5. Flavio Cabrini, 6. Agostino Candussi, 7. Gabriella Di Stasio, 8. Giulio Grieco, 9. Benito La Barbera, 10. Giampaolo Malfatti, 11. Giorgio Nardini, 12. Gianfranco Nutrizio, 13. Ugo Previti.

RAJON MADONINA

KD - 1. Licia Cocianni vd. Bordin, 2. Ferruccio Bernardini, 3. Francesco Bregant, 4. Jordana Breščak por. Lafranchini, 5. Liviana Cechet, 6. Marcello Clabassi, 7. Italo Fiorella, 8. Simonetta Montresor por. Taverna, 9. Gianni Oleotto, 10. Anna Maria Pupin por. Ticozzi, 11. Sonia Ramon, 12. Giuseppe Tarantino.

PLI - 1. Laura Bossi, 2. Giuseppe Fratanni, 3. Vittorio Latella, 4. Paolo Majo.

KPI - 1. Ada Brescia, 2. Mario Bizaj, 3. Ezio Cumin, 4. Virgilio Drigo, 5. Luciano Gratton, 6. Albino Klavcic, 7. Majda Komet por. Terpin, 8. Salvatore Monello, 9. Bruno Olivi, 10. Gianni Pinausig, 11. Boris Pintar, 12. Mirko Vendramin.

PSI - 1. Alessandro Ambrosi, 2. Egidio De Angelis, 3. Lucio Giacomel, 4. Giorgio Kocevar, 5. Gualtiero Miklus.

PSDI - 1. Emilio Baiocchi, 2. Fiorella Buccheri por. Milioni, 3. Antonio D'Alessandro, 4. Alessandro Ferelli, 5. Enrica Laurenti, 6. Romano Nicoletti, 7. Fiorentina Piccolo Palamara, 8. Adriana Piani por. Candosin, 9. Ezio Querin, 10. Salvatore Romano, 11. Pietro Russo, 12. Valdi- ero Vecchiet.

MSI - 1. Marco Serra, 2. Margherita De Leo, 3. Emilio Osimani, 4. Franco Cozzi, 5. Riccardo Pelliccetti, 6. Ferdinando Toros.

ZELENI (golobica) - 1. Claudia Marega, 2. Giovanna Bauzon, 3. Massimo Cravich, 4. Mauro Radigna.

XX. MEDNARODNI VZORČNI SEJEM

Novo veliko srečanje na sejmih Alpe-Adria: dva različna sejma z eno samo vstopnico. Preko 300 razstavljalcev in 150 pomorskih privezov na razpolago privatnikom za prodajo rabljenih plovil.

ZBORNICA ZA TRGOVINO INDUSTRIJO OBRT KMETIJSTVO

GORIŠKI SEJMI

SEJMI ALPE-ADRIA

28. APRIL - 6. MAJ 1990

20. SEJEM
expo mego nautica 90
1. SALON
GORICA - TRŽIČ

Razmišljanje o vlogi levice ob meji med Italijo in Jugoslavijo Antifašizem tudi danes kompas za sodobno levičarsko gibanje

Kakšna naj bo leвица danes? Zdi se mi, da je cilj razprave na eni in na drugi strani meje taka leвица, ki dojema spremembe v svetu in pri nas, ni »potisnjena« v novosti, pač pa je sposobna razčlenjevati spremembe z analitičnostjo, ki je ob današnjih napetostih nujno potrebna. Predvsem pa se mi zdi cilj razmišljanja taka leвица, ki je sposobna načrtovanja in osredotočanja svoje misli na bistvene teme, ob katerih razviti kritično dediščino, ki bo temelj upravljanja prihodnosti.

Leвица se mora gibati ob meji in čez mejo, s sposobnostjo, da lucidno gleda na preteklost in dojame smisel naše zgodovine v teh krajih. Ta meja se je v tem stoletju večkrat premaknila, kljub temu pa ni nikoli bila samo meja med državami, pač pa tudi meja med socializmom in kapitalizmom z vsem nabojem blokvske logike in hladne vojne. Ob tej meji sta šli Italija in Jugoslavija drugačno razvojno pot, saj se je Jugoslavija opredelila za samoupravljanje in je odigrala pomembno vlogo med neuvrščeniimi državami. Ta meja se je postopno odpirala, kljub temu pa še ni povsem odprta, saj še vedno ni samo administrativna demarkacijska črta, pač pa jo pogojuje maniheizem. Poleg tega meja teče nedaleč od Trsta, obenem pa je zaznavna tudi v mestu samem, deli Italijane od Slovencev, komuniste od antikomunistov, s starimi simboli in vozli, ki občasno (spontano ali namerno) pridejo na dan. To mejo močno pogojujeta zgodovinska dediščina - zaznali smo jo tudi mi na levici - in politična kultura nacionalne države. Zdi se mi, da se vsi dobro zavedamo teže tega bremena, pomena razkola - političnega in medosebnega - in nasprotij (nacionalni boj, spopad ob resoluciji Informbiroja itd) med Italijani in Slovenci, med Slovenci samimi in tudi med Italijani samimi (med nacionalisti in pripadniki tiste liberlne napredne struje, v kateri so se spoznavali Pincherle, Schiffrer, Pesante in ki so jo nacionalisti vselej skušali osamiti ter okrniti).

Ob teh bremenih preteklosti pa mora imeti leвица tudi tisti občutek enotnosti, ki smo jo na več straneh znali ohraniti, občutek za enotnost odporniškega gibanja, za tisto vezno tkivo, ki je sad bojov za socialno pravičnost in pravičnost na delovnem mestu. Vežaj, ki so ga nasprotniki postavljali več desetletij med besedi Slovenec in komunist in ki je imel v njihovih namenih žaljiv predznak, tisti vežaj je ohranil pri

življenju komunikacijske vezi politične, kulturne, načelne narave med Slovenci in Italijani, osmišljaj je kulturo sožitja in ji nakazoval perspektive. In kultura sožitja je resnično bogastvo, ki se ga prevečkrat prezira.

Trma, s katero je KPI v parlamentu poudarjala pomen zaščitnega zakona, je hotela dati ta pomen razvoju naših krajev in poudariti, da slovenska narodnostna skupnost ni naveden dodatek k mirovni pogodbi in ni samo krajevni problem, pač pa lahko predstavlja pomembno kulturno in civilno izkušnjo.

Ohranitev te vezi je tudi sad zgodovine naših krajev, skupnega dojemanja, medetničnih izmenjav, ki tako tesno povezujejo številna dogajanja. Enotnost med Italijani in Slovenci je predvsem civilna vrednota, možnost skupne rasti, če se italijanske komponente ne uporabljajo - kot se je to prevečkrat dogajalo v preteklosti - kot »pripomoček« za drugačne rešitve in za drugačne zgodovinske interpretacije. Lahko bi napisali zgodovino o tem, kako je bila italijanska napredna komponenta upoštevana v problemih meje in v izrisovanju teritorialne in kulturne identitete stare Julijske krajine.

O vsem tem lahko razmišljamo, ker se povsem zavedamo - in moramo to poudarjati zelo odločno - pomena antifašističnega boja: pomena in nujnosti antifašističnega boja v Pragi, na Danskem, v Parizu, v Leningradu, v Cuneu in v Miljah. Ta boj ni bil nikoli samo boj proti nacizmu in fašizmu, pač pa je bil istočasno tudi boj za človekove vrednote, boj za napredek in za osvoboditev človeka. Tista vprašanja, ki so tedaj imela jasen pomen in za katera smo drago plačali, se danes spet postavljajo v politiki, v organizaciji družbe, v individualnih in kolektivnih pravicah, v potrebi dejanske enakopravnosti, ki so temelj našega organiziranja v politično in civilno gibanje.

Povsod, še zlasti pa pri nas antifašizem ni samo dediščina, ni samo premoženje boja, antifašizem je - tega ne smemo pozabiti - neodpovedljivo merilo za ocenjevanje dogodkov, osebnih in kolektivnih stališč; antifašizem je odločilno merilo za splošno tolmačenje zgodovine Trsta in naših dežel, obenem pa je antifašizem tudi današnja civilna vrednota, kompas za reševanje današnjih problemov (od nevarnosti razizma do drugačnih, bolj prikritih razlik, od emarginacije do osamlje-

nosti). Jasno mora biti, da v laični državi, ki jo gradimo in ki nima več nekega svojega etničnega in etičnega jedra, postaja vse bolj pomembno tolmačiti politiko kot smernice in vrednote, ki vsebujejo tudi diskriminante moralnega značaja. Zato je antifašizem eden od nujnih temeljev naše politične kulture, da bomo lahko kot leвица reševali nove probleme in bomo uresničili v Italiji tako politično reformo, ki bo dala več pristojnosti državljanu in bo omogočila večjo prosojnost v odnosu z institucijami. V središču vsega morajo biti torej pravice državljanov. In ne govorim o kakšnih oddaljenih krajih: mislim na Trst, na nepriznane pravice Slovencev, na prisotnost oligarhij, ki vklenjajo mesto v razkol in imobilnost.

Ker sem prepričan, da je antifašizem kompas za današnje dni, mislim, da moramo razmišljati lucidno o preteklosti; o tem, kar je leвица znala zgraditi in o tragedijah - ki zadevajo tudi nas - preteklosti, od fojbo do zlorab, do maniheizma, ki smo ga pokazali iz različnih razlogov v odločilnih trenutkih zgodovine tukajšnjih krajev: osvoboditev Trsta, ki se spremeni v aneksijo; večkratno zapiranje v tesni okvir naših argumentov in zavračanje resničnega sosočanja z drugimi, katerim smo prevečkrat pripisali etiketo fašistov in nacionalistov, ker smo imeli težave v predlaganju resničnega in enakopravnega spleta z drugimi silami in z argumenti drugih. Ko smo se zaprli, smo pokazali svojo šibkost in se izpostavili nevarnosti izsiljevanja, povzročili smo težave pomembnim delom naprednih sil v naših krajih.

Smisel in pomen 1. maja s poudarjanjem bojov za delovna mesta in vrednot antifašizma ni torej ne jamranje bivšega borca za pravične bitke pa tudi ne »nostalgija po neizpoljenih sanjah«, pač pa odraža zavestno poudarjanje pomena, ki ga ima antifašizem danes v naših krajih. Obenem pa opozarja tudi na pomen skupnega razmišljanja Italijanov in Slovencev ob meji, ob kateri se je kalila enotnost in so se dogajale tragedije in ob kateri lahko leвица danes, tudi zaradi nevarnosti povratka desnice, marsikaj pove in marsikaj zgradi kot politična in civilna agregacijska sila, ki je sposobna odgovorov, primernih tudi za današnje razmere; leвица, ki je gibanje in ki se bori za - so še zelo stare besede, ki se mi pa zdijo zelo aktualne - za napredek in demokracijo.

STELIO SPADARO

Knjižica Mestnega gledališča ljubljanskega Zgodovina gledališča je zgodovina človeka

Drobna knjižica Mestnega gledališča ljubljanskega z naslovom *Kratka zgodovina gledališča*, ki jo je v prvi verziji že leta 1968 napisala angleška znanstvenica Phyllis Hartnoll, bi bila zanimiva zgolj za poznavalce te svojevrstne umetnosti, ko ne bi vendarle razgrnila znotraj strnjjenih časovnih poglavij celo vrsto spoznanj, osvetlitev in prebliskov - ti pa se nanašajo na človeka in njegovo "obnašanje" do sveta, kozmosa in seveda sebe samega. Veliki trenutek gledališča, trenutek, ki tudi iz te umetnosti ustvari nek poseben podaljšek človekovega dojemanja in odzivanja, nastopi točno takrat, ko gledališče nastane. Ta misel je seveda paradoks, vendar je točna: najprej gre za starodavne verske obrede, pojoče z bore, ter ostale soudeležence zaklinjanja - gre torej za absolutno vsezajemane vseh prisotnih, prav vsi, izvajalci in prisotni so znotraj obreda, brez distance, brez pogleda od zunaj. Pogled od zunaj pa je kopernikanski preobrat in to se zgodi tedaj, ko imamo na eni strani izvajalce - zbor bo oplemeniten z izpostavljenim "solistom" - na drugi strani pa gledalce, torej tiste, ki so "zunaj", ki od strani ali z drugega konca opazujejo izvajanje. Ti gledalci zunaj so v bistvu gledališče, izvajanje se zaradi tega temeljnega dejstva bistveno spremeni, je predvajanje, prikazovanje, "posnemanje" resnice in življenja, kot je dejal Aristotel. Z drugimi besedami: gledališče je nastalo v trenutku, ko je človek objektiviziral samega sebe, postavil sebe v središče pozornosti, pričel podrobno opazovati svoje početje, način razmišljanja, kakor tudi svoje nelahke odnose z drugimi in svetom oziroma kozmosom ter smislom in nesmisлом.

V dve veliki smeri se je razvijalo gledališče, pričeniši z obema smere - ma že v samem pričetku: na eni strani živa, radostna, ekstatična, tudi lahko obešenjaško zabavna samopozaba življenja, opoj tega istega življenja - na drugi strani zavestno prodiranje v poslednje skrivnosti človeka, njegove duše, zapletenega odnosa med duhom in telesom, kakor tudi v poslednje skrivnosti bivanja, vprašanja smisla in smrti, življenja in absurda.

Od velikega obdobja grškega gledališča z Ajshilom, Sofoklom in Evripidom, tja do bogate srednjeveške igre, silovite renesanse ter največjega med največjimi, "stratfordskega laboda" Williama Shakespeara, pa do razposajene commedie dell'arte, glumačev in razbrzdancev, kot jih je večkrat psovala "dostojna" publika, do opere, Goetheja, Schillerja, Wagnerja, Ibsna, čehova, Brechta, do

najnovejšega časa - vedno je bilo gledališče ogledalo svojega časa, samega sebe in človekove spoznavne sposobnosti. Nikoli se ni ustavilo, bilo je vedno "v krizi" in vendar ni nikoli propadlo, bogato v svoji osnovni fenomenologiji, ki je paradoksalno totalna: gledališče je "prazen" prostor, v katerega lahko postavimo vse, na najrazličnejše načine, "prazen" prostor je neskončen in istočasno konkreten, nikdar ga ni mogoče izrabiti in izčrpati. Posebno zaradi enega dejstva, ki je pri gledališču enkratno: zaradi besede, logosa, s pomočjo katerega se človek zdaj zbrano, zdaj razposajeno opteka v "praznem" vesolju, išče svoj lastni odmev, se "igra" s svojim trpljenjem in srečo, ju upodablja, razkrinkava zle vzvode sveta ter išče srečne zakone smisla.

Gledališče je v prvi vrsti igra, lahko tudi filozofska, ki se spopada z najtežjimi vprašanji, lahko je povsem telesna, komedijska razposajenost in razigranost - gledališče je poigravanje z resnico ali pozabo, odvisno od izbora, odvisno od občinstva, ki zdaj hlepi po enem zdaj spet po drugem. Gledališče je vsota dveh mask, vesele in žalostne maske, gledališče je fenomen, ki mu človek ne more priti do konca, ker pač ni prišel do konca samega sebe, gledališče je zrcalo, včasih globoko in prepadno, zdaj spet hahljajoče in tudi brezsravno - vse to je gledališče. Verjetno ena od vsezajemajočih pridobitev človekovega duha, ki meri stopnjo srca in njegove moči, ki osvetljuje stopnjo smisla ter grožnje nesmisla, ki je na razpolago ničasti burki, pa tudi Hamletu. V gledališču človek gleda samega sebe v vseh možnih vlogah in to je nujno, dokler je pač taisti človek nepopoln, zaradi tega tudi ničvreden, lahko pa tudi bridko tragičen. Po Heglovi logiki se bo nekoč umetnost uknila: človek bo dosegel popolnost, ne bo več protisloven, ne bo več samemu sebi nevarna zmes dobrega in zlega. Do tedaj pa je še daleč, čeprav mnogo bližje kot pred stoletji - in vse do tedaj bo gledališče živelo svoje pestro življenje ter se nam prizanesljivo posmehnilo vedno, kadar bomo navdušeno gledali na odru "zgodbe drugih", "napake ali vrline drugih". Mi le včasih, gledališče pa vsak trenutek vé, da na odru vedno in venomer gledamo le sami sebe. Da se gledamo iz oči v oči in da nas je gledališče - če se tega zavedamo ali ne - že tolikokrat pretentalo v odkritost, iskren in odprt pogled, pa četudi za ceno lažne iluzije, da smo v igri opazovali ubogost, majhnost ali smešnost drugih.

JANEZ POVŠE

Bilanca za poslovno leto 1989

AKTIVA		PASIVA		IZDATKI		DOHODKI	
Blagajna	1.016.202.563	Hranilne vloge	69.869.880.530	Obresti klientom	7.356.587.900	Obresti klientov	9.070.547.752
Banke korespondenti	78.324.781.646	Tekoči računi	54.630.068.042	Obresti bankam	2.571.985.518	Obresti bank	4.286.389.671
Vrednostni papirji	35.990.993.592	Banke	69.987.708.801	Stroški za osebe	3.169.012.495	Obresti poštnega tek. računa	34.520
Soudeležbe	649.089.242	Upravljana tuja sredstva	37.9981.850	Davki in takse	1.345.794.746	Obresti, premije, divid.	
Menična posojila	2.190.699.693	Menice in dokumenti		Komisije, prov. in drugi izdatki	137.707.223	in drugi dohodki na vrednotnicah in soudeležbah	3.470.465.622
Trgovski eskompt	1.483.655.400	za inkaso	3.961.534.176	Razni izdatki	2.182.632.490	Dobiček pri unovčenju vrednostnih papirjev	10.133.665
Posojila	73.755.610.716	Razni računski upniki	6.940.195.949	Zgube na kreditih	—	Dobiček pri menjavi valut	230.267.572
Kratkoročna posojila v valuti bankam	6.069.325.088	Skladi za amortizacijo	1.161.819.030	Amortizacije	247.956.432	Komisije, provizije in drugi dohodki	2.526.899.514
Nepremičnine	2.464.056.320	Razni skladi	2.443.873.143	Akantonacije	2.965.536.991	Razni dohodki	28.791.636
Oprema in stroji	1.779.747.649	Pasivne izločitve in pripisi	800.984.923	Nepredvideni izdatki	17.365.701	Dohodki pri prodaji	459.638
Menice in dokumenti za inkaso	6.233.717.465	Premoženje	13.171.336.471	SKUPNI IZDATKI	19.994.579.496	Izkoriščene akantonacije	1.354.632.819
Razni računski dolžniki	12.044.273.131	SKUPNO PASIVA IN PREMOŽENJE	223.005.382.915	DOBIČEK POSLOVNEGA LETA	1.039.842.093	Nepredvideni dohodki	55.799.180
Aktivni pripisi in izločitve	2.043.072.503	DOBIČEK POSLOVNEGA LETA	1.039.842.093	SKUPNO	21.034.421.589	SKUPNO	21.034.421.589
SKUPAJ AKTIVA	224.045.225.008	SKUPNO	224.045.225.008				
Račun obveznosti in rizikov	63.083.212.955	Račun obveznosti in rizikov	63.083.212.955				
Evidenčni računi	229.699.080.908	Evidenčni računi	229.699.080.908				
SKUPNO	516.827.518.871	SKUPNO	516.827.518.871				

Osrednja proslava bo v Zakojci 16. septembra

Priprave na 100-letnico Bevkovega rojstva

Prav na dan 16. septembra oziroma na predvečer tega dneva bo v Zakojci nad Cerknim potekalo praznovanje ob 100-letnici rojstva Franceta Bevka, izjemno odzivnega kulturnega in političnega delavca, mladinskega pisatelja, pomembnega za ves slovenski kulturni prostor, še posebej pa za Primorsko oziroma naše zamejstvo. Priprave na praznovanje obletnice avtorja »Kaplane Martina Čedermaca« so že v teku, bil pa naj bi to pravi »vslovenski ljudski shod«, ki bi pritegnil udeležence s primorskega ter vseslovenskega področja. Častni predsednik Odbora prireditve je dr. Janez Milčinski, predsednik SAZU, slavnostni govornik pa naj bi bil Ciril Zlobec.

Sama prireditev bo potekala v dveh delih: na predvečer naj bi zagoreli kresi, pevske in zborovske skupine bi poglobile ta trenutek, 16. septembra pa bo najprej otvoritev prenovljene Bevkove domačije v Zakojci s slavnostnim govorom, tik za tem pa »vseljanski shod«, na katerem bo kar nekaj tisoč udeležencev na poseben način počastilo spomin na pomembnega slovenskega književnika. Udeleženci naj bi »pripeljali« s seboj izvajalske skupine, folkloro, recitatorje, glasbenike, zборе, humoriste, igralce ter na ta način uresničili zamisel o resnično ljudskem obeležju praznovanja. Po tej zamisli, ki jo je v okvirni scenarij preoblikoval Janez Povše, naj bi na ločenih, pa vendar povezanih prizoriščih udeleženci in izvajalci zapolnili prireditveni dan.

Res pa je, da bodo prireditve v spomin na Franceta Bevka potekale skozi vse leto (30. marca je že bilo v Novi Gorici srečanje slavistov Primorske, ki so osvetlili Bevkovo delo), Partizanska knjiga bo na primer izdala monografijo Janeza Dolenca, septembra se bo v praznovanje aktivno vključilo Združenje književnikov Primorske, na otvoritveni dan (31. avgusta) Kogojevih dnevov v Kanalu bo srečanje primorskih kulturnih delavcev na temo »Vlo-

ga primorske duhovščine pri narodnem osveščanju«, v okviru Srečanja gledališč Alpe-Jadran bo naše zamejsko področje obiskala predstava »Kaplane Martina Čedermaca« iz Šentjakeba na avstrijskem Koroškem. Predvidena pa je še cela vrsta drugih prireditev in obeležij.

Tudi naš prostor naj bi se celovito vključil v praznovanje tega dogodka: naše kulturne inštitucije, tri kulturne

zveze, šole (s poudarkom na obeh poimenovanih po Francetu Bevku), kulturniki - vsi naj bi že v bližnji prihodnosti poiskali tiste oblike in možnosti, s katerimi bi se lahko priključili temu pomembnemu kulturnemu dogodku. Seveda pa je nujno nemudoma zasnovati zamisel svoje udeležbe, pregledati ustrezne obstoječe programe, kakor tudi eventualno pripraviti za to prilogo kaj novega. (jip)

V SSG »S trebuhu za kruhi«

V petek so v Slovenskem stalnem gledališču začeli z bralnimi vajami za poletno predstavo, ki bo v rokah režiserja Jožeta Babiča. Sicer pa gre za komedijo Marija Čuka »S trebuhu za kruhi«, kar je priredba njegovega odrskega prvenca »Lepo je v naši domovini biti...«. Skratka, ogródje letošnje uspešnice SSG ostane, vendar s »posodobljenimi dodatki«

Miroslav Košuta

TRIJE MAJNIŠKI EPIGRAMI

PRVOMAJSKI

Ni dolgo še, kar je bilo vse rdeče od množice zastav, parol in gneče, naenkrat marsikje to rdeče se skoraj že ne vidi več brez leče.

VREDNOTE NOB

Kdo še brani vrednote en o be? Kateri trije, dva, eden? Zdi se, da že skoraj en obeden.

MAJNIK MEJNIK

Maja je politik član - ednine in vaga, ruši in gradi večine in brusi nože, srpe, fovče, britve: slučajno so že spet enkrat volitve!

Mednarodno srečanje PEN

Letošnje tradicionalno mednarodno srečanje pisateljev na Bledu, ki ga prireja Slovenski PEN center, bo od 15. do 19. maja. Kot vsakič bo tudi letos v to renomirano slovensko letovišče središče prišlo veliko pisateljev iz vsega sveta, ki se bodo pogovarjali o stanovskih vprašanjih, a tudi o takih, ki so širšega aktualnega družbenega razpona.

Na sporedu bodo tri okrogle mize, predstavitve pesniških zbirk, izleti, ogledi in sprejemi, med katerimi gre posebno poudariti tistega, ki ga bo priredil novi predsednik Republike Slovenije Milan Kučan. Letošnje srečanje pa bo brez dvoma med prelomnimi, saj je prišlo v zadnjem letu v svetu do radikalnih zgodovinskih sprememb, ki popolnoma spreminjajo način življenja in mišljenja. Zanimivo bo slišati, kakšne izkušnje bodo posredovali predvsem pisatelji z Vzhoda.

»Don Juan« v Rossettiju

Teatro Stabile FJK pripravlja za sredo, 2. maja, zadnjo premiero letošnje abonmajske sezone v Rossettiju. Gostovala bo skupina znanega igralca Glauca Maurija, ki bo predstavila Molierevega »Don Juana«. Mauri je delo posodobil, ga režiral in v njem tudi nastopa v glavni vlogi.

Tokratni »Don Juan« bo predstavil nekakšno igró v igró, saj daje možnost igralcem, da izrazijo svojo »resnico«, in sicer tako in tisto, ki je drugače ne bi mogli izustiti. Gre torej za groteskno in kruto igró, ki si jo izmislil star osamljen obupanec. Ta skuša podoživeti svojo mladost, a niti sam ne verjame v poskus in se zato mota v začaranem krogu jeze, krikov, joka, razočaranj, prebliskov komike in zlobe. Sam Mauri pravi o tem delu sledeče: »Z besedami velikega francoskega komediografa imajo ljudje možnost govoriti o njih samih.«

Molierov in Maurijev »Don Juan« bo v gledališču Rossetti na sporedu do 6. maja.

New Swing Quartet pel v Rossettiju

Koncert New Swing Quarteta v gledališču Rossetti je bil pravo doživetje za ljubitelje črnske glasbe. Slovenski pevci (z gostjo Alenko Godec), ki so jih spremljali odlični muziki, so potrdili svoje znane kvalitete in navdušili občinstvo. Koncert je priredila zadruga Ars Nova

Prispevek k razmišljanju o narodni spravi

Manj strankarske prepirljivosti!

ne specifične elemente, ki ne zadevajo samo našo narodnostno obstojnost, idealno zaobjeto v stvarnosti slovenskega skupnega (enotnega) kulturnega prostora, ampak tudi naše avtonomno politično nastopanje in zagotovljeno zastopnost v izvoljenih organih italijanske državne oblasti. Toda je prav tako treba tudi upoštevati dejstvo, da je Italija svojo narodno spravo izvedla s sprejetjem republiške ustave, v kateri je pred več kot štiridesetimi leti postavila temelje svobodne, demokratične, pluralistične, večstrankarske in pravne države, rojene iz Resistenze, protifašističnega odporiškega gibanja. Zategadelj je slovenska narodna sprava vprašanje, ki se v prvi vrsti tiče Slovenije in njene državne ureditev.

Izhajajoč iz današnjosti, ko smo priča presenetljivim spremembam in navdušujočemu državnikiškemu preporodu Slovenije, lahko ponosno ugotovimo, da je slovenska pomlad odločno prispevala k zrušenju zidov komunističnega, enopartijskega sistema oblasti, in to ne samo v Jugoslaviji, ampak tudi v vseh državah tako imenovanega vzhodnega komunističnega bloka.

Je sicer res, da je vprašanje narodne sprave v Sloveniji zelo obremenjeno s politično hipoteko zgodovinskih krivd. Toda v politični razpravi prevladuje razsodnost in odklanjanje zlorabe naroda zaradi oblasti in samovoljne prevlade. Pri tem seveda ne gre samo za neke splošne ocene, za vsiljevanje nekaj bolj ali manj ideološko in strankarsko obarvanih argumentacij, s katerimi skušajo politiki vplivati na javno mnenje in si pridobivati naklonjenost ljudi; niti ne gre samo za politično propagando in medijsko obleganje državljanov volilcev za dosego oblasti po neki bolj ali manj zakoniti demokratični poti: odkla-

njanje zavajanja in zlorabe naroda prihaja zlasti do izraza z obsojanjem prikrivanja resnice in potvarjanja zgodovine, pri čemer se uveljavljajo kulturne manire civilizirane družbe, ki odklanja zlogasne politične metode posplošenega diskreditiranja nasprotnikov ob čušanju k mržnji vseh vrst in kršenju človekovih pravic. Vsi so si edini, da objektivnih dejstev zgodovinske resnice ne more nihče spreminiti. Toda vsi so si tudi edini, da narod mora zanje vedeti, da se o njih lahko svobodno izreče, da nagradi pravičnike, da kaznuje krivce.

V vseh pa prevladuje globoka zavest, da je narod nedeljiva vrednota, ki izhaja iz korenin. To prihaja jasno do izraza v temeljnih izhodiščih slovenskega skupnega (enotnega) prostora, plemenitega pojma, ki odraža nekakšen parlament slovenskega duha. V njem so zastopani vsi Slovenci, ne glede na razlike ideološke in politične narave ali na razlike državljanske pripadnosti.

Narodna sprava se zato v prvi vrsti nanaša na državo, pojmovano kot instrument naroda, ne pa obratno. K temu je treba dodati še znamenito opozorilo državnika Winstona Churchilla, ki je poudaril, da v naši civilizacijski stvarnosti ne poznamo nič boljšega od parlamentarne demokracije, osnovane na ustavnih temeljih pravne države. V to mora biti usmerjen tudi ves proces razreševanja težke politične in gospodarske krize Jugoslavije, ki nalaga Sloveniji zgodovinske odgovornosti v prizadevanjih za državno demokratično ureditev v skupnem evropskem domu narodov.

O specifičnih elementih, ki opredeljujejo vprašanje narodne sprave med nami v Italiji, bi bilo potrebno posebej spregovoriti. Vprašanje skupnega političnega nastopanja in zaščita temeljnih

pravic za ohranitev in razvoj svoje narodnostne obstojnosti je tesno povezano s prizadevanji, da bi bili kot narodnostna skupnost družbeno priznani v stvarnosti večine. Glavna preokupacija ostaja pa bržkone skrb za ohranitev vrednot svojih narodnostnih korenin pred postopki raznarodovanja.

Ko sem lani septembra govoril na proslavi bazoviških žrtev, sem se zaustavil pri objektivnih dejstvih zgodovine in poudaril, da je treba končno odpraviti demagoška prikazovanja resničnosti, kar prihaja do izraza na ravni ideoloških kontrapozicij, ki služijo politiki kot sredstvo za prevlado in alibi za svoja dejanja. V svojem govoru sem se v glavnem nanašal na naš položaj in na gesto delegacije komunistične partije Italije, v kateri je bil tudi senator Stojan Spetič, ki je položila cvetje na spominska obeležja vseh žrtev zadnje vojne, pri čemer je še zlasti izstopal poklon pred »fojbami«. Zato sem tudi poudaril, da je potrebna preobrazba, poštna razprava, argumentirano prepričevanje, postopna priprava novih kvalitet življenja in sožitja z angažiranjem politike v iskrenem dialogu med ljudmi, kar pa ni moč storiti ne čez noč ne z zamenjavo vlog. Naši ljudje si navsezadnje želijo od politikov samo več zaupanja in manj strankarske prepirljivosti. To so tudi konkretno potrdili na goriškem Travniku 1984.

Ko se pridružujem razmišljanjem Andreja Bratuža, objavljenih v Primorskem dnevniku v petek, 20. aprila 1990, naj njegovemu zaključku z besedami pesnika slovenske narodne himne dodam za zaključek teh svojih razmišljanj še simbolično znamenje pesnika Antona Aškercarja, ki v svojem Mejniku hipoteko težke, Martinovo vest obremenjujoče krivde, namesto z rafalom - da uporabim plastično prisposodbo slovenskega režiserja Jožeta Babiča - razrešuje s temi besedami: »'Joj! kam bi del?'« - »Kaj? - Kdo si, božji? - Kam naj deneš, vprašaš? - I, kjer si vzel!«

Končnica italijanskega košarkarskega prvenstva Ipifim izločil Enimont!

Televizijski uvod osmine finala italijanskega košarkarskega prvenstva je bil usoden za Enimont iz Livorna, ki je v Turinu izgubil z Ipifimom v tretji odločilni tekmi. Končni rezultat je bil 102:99 za Ipifim, potem ko so gostje po 1. polčasu že vodili z 10 točkami razlike. Za zmagovito ekipo je bil najboljši strelec Dowkins (29 točk), pri Enimontu pa Fantozzi (25).

Danes bosta na sporedu še srečanja Messaggero - Riunite (zmagovalec bo igral v četrtfinalu proti Scavoliniju) in Viola - Philips (zmagovalec bo igral proti Rangerju). Presenetljivi Ipifim se bo v četrtfinalu srečal z Vismaro, Knorr pa s Phonolo.

V play out bodo danes na sporedu naslednja srečanja: Hitachi - Benetton, Glaxo - Pains in Teorema - Annabella (zeleni skupina) ter Jollycolombani - Kleenex, Garesio - Alno in Neutrortberts - Arimo (rumena skupina).

Švedski že prvaki Evrope

BERN — Na svetovnem prvenstvu v hokeju na ledu se je izluščila četverica, ki se bo borila za prva štiri mesta.

Kanada in SZ sta izenačili s 3:3, Švedska pa je s 5:1 premagala Češkoslovaško. V nadaljevanju turnirja bosta igrali v vodilni skupini Kanada proti Češkoslovaški, SZ pa proti Švedski, ki je že osvojila evropski naslov. Medtem so ZDA s 5:3 premagale ZRN, ki bo zanesljivo romala v B skupino.

V Montecarlu Česnokov - Muster

MONTECARLO — Sovjet Česnokov in Avstrijec Muster bosta odigrala finale teniškega turnirja v Montecarlu. Česnokov je s 4:6, 6:1, 7:6 premagal Španca Sancheza (slednji je v četrtfinalu izločil Beckerja), Muster pa je s 6:2 in 6:3 v polfinalu odpravil Francoza Leonta.

Ferrarijeva prvakinja v Trstu

TRST — Na državnem prvenstvu v ritmični gimnastiki (organizirala ga je Società Ginnastica Triestina) je zmagala Samantha Ferrari, ki je že dolgo let na prvem mestu v Italiji.

Kolesarska »dirka po deželah« Jugoslovani solidni

TOLENTINO — Na kolesarski etapni »dirki po deželah« za amaterje so včeraj vozili tretjo etapo. Na 149 km dolgi progi od Rietija do Tolentina je bil v končnem naletu najspretnejši zahodni Nemeč Andreas Lebsant, ki je zabeležil poprečno hitrost nekaj nad 41 km na uro.

Na skupni lestvici vodi Sovjet Pavel Tonkov z malenkostno prednostjo 3 sekund pred Avstrijcem Hauerjem.

Dobri so bili včeraj Jugoslovani. Srečko Glivar je bil na cilju 6., Robert Pintarič pa 14. Soliden je na splošni lestvici Borut Rovšek, ki je na 6. mestu s samo 15 sekundami zaostanka.

Cipollini prvi v Vignoli

VIGNOLA — Tradicionalna kolesarska dirka od Milana do Vignole (216 km) je ovrednotila sprinterski talent 23-letnega Maria Cipollinija, ki je zmagal s poprečno hitrostjo več 42 km na uro. Za Cipollinijem so se uvrstili Citterio, Leoni, Gioia, Rosola in Baffi.

Na Vuelti etapa Francozu Esnaultu

GRANADA — Peto etapo kolesarske dirke po Španiji je osvojil francoski predstavnik Patrice Esnault. Etapa se je zaključila na pobočjih Sierre Navade, ni pa prinesla bistvene spremembe na splošni lestvici. Rumeno majico nosi še vedno sovjetski kolesar Viktor Klimov s prednostjo 2'04" pred Kolumbijcem Farfanom. Prvi Italijan je Giovannetti z zaostankom 3'27".

Prva jugoslovanska nogometna liga Olimpija pri Crveni zvezdi

LJUBLJANA — Enaintrideseto kolo 1. ZNL bo zelo zanimivo za razplet pri vrhu kot tudi za obstanek. V boj za obstoj je vpletena tudi Olimpija, ki bo gostovala pri Crveni zvezdi, ki trenutno vodi na skupni lestvici. V prvi tekmi so ljubljanci premagali Beograščane po enajstmetrovkah.

DANAŠNJI SPORED: Hajduk - Velež; Osijek - Partizan; Željezničar - Radnički; Vardar - Borac; Vojvodina - Rijeka; Sloboda - Budućnost; Spartak - Sarajevo; Dinamo - Rad; C. zvezda - Olimpija.

V Kopru vodilni Zagreb

KOPER — Nogometaši Kopra sprejmejo v današnjem v 28. kolu 3. jugoslovanske nogometne lige ob 16. uri v goste vodilni Zagreb, ki je v preteklem kolu nasal 9 golov ljubljani. Trenerski tandem Zupan - Šenk ima razen Bana (dva rumena kartona) na razpolago vse igralce in ker ob enajstih načrtujeta zmag, se obeta na Bonifiki kakovosten nogomet.

Jutri polfinalni srečanja v Gradišču

Jutri bosta na sporedu v Gradišču polfinalni srečanja kvalitetnega mednarodnega nogometnega turnirja "Città di Gradisca", ki ga vsako leto prireja domače športno društvo Itala San Marco v sodelovanju z občinsko upravo in tamkajšnjo letovičarsko ustanovo in ki je namenjen ekipam kategorije naraščajnikov. Letos se turnirja udeležuje kar 12 ekip. V polfinale so se uvrstili Rapid, Real Madrid, Argentinos in Dinamo iz Kijeva.

Drevi ob 19.00 v Trstu Slovo Jadrana od B-2 lige

Drevi ob 19. uri bo v tržaški športni palači sklepna Jadranova tekma v drugoligaški konkurenci. Kot že znano, bo naša združena košarkarska ekipa v prihodnji sezoni igrala v C ligi. Poslovilo srečanje od tega prvenstva bo odigrala proti Montebelluni, ki se nahaja v zlati sredini lestvice. Ta ekipa nima nikakršnih problemov, zato bo dopotovala v Trst dokaj sproščena, kar pa ne pomeni, da bo demotivirana, saj je v predzadnjem kolu gladko premagala drugouvrščeno postavo Montichiarja.

Po drugi strani pa se bo skušal tudi Jadran posloviti od lige, v kateri je nastopal pet let, s prestižno zmago, ki bi demotivirala predvsem njegove zveste navijače. Žal bo tudi tokrat v Jadranovih vrstah manjkali poškodovani center Robert Daneu.

Ženska odbojcarska C-1 liga Borovke »in crescendo«

BOR ELPRO - FOCE LATISANA 3:0 (15:9, 17:15, 15:6)

BOR ELPRO: Nacinovi, Maver, Foraus, Grbec, Vitez, Vidali, Ažman in Gregori

Pred pričetkom srečanja med Borom Elpro in Foce Colori Latisana so se igralke in vsi prisotni poklonili z enominutnim molkom preranemu umrli mami Nadje Fučke. Varovanke trenerja Kalca so morale tokrat na igrišče z izdatno spremenjeno postavo, dvema podajačima in štirimi tolkačicami. Ne glede na to so se od letošnjega prvenstva poslovile s tretjo zaporedno zmago in za nameček tudi najbolj prepričljivo. Obeme so se gastjam oddolžile za poraz v prvem delu prvenstva.

Borovke so dobro pričele in prvi niz razeromsa zlahka osvojile. V tem delu tekme je bila pri osvajanju točk

za svojo ekipo najbolj uspešna Elena Maver.

Najbolj izenačen je bil drugi niz, ko sta se šestkerki stalno menjavali v vodstvu, ki pa resnici na ljubo ni bilo nikoli večje od dveh točk. V izredno izenačeni končnici so najprej povedla naša dekleta s 14:13, zatem so bile na vrstu gostje (15:14), ki pa so zavravile odločilno zmagovito žogo, saj so v nadaljevanju napravile napako in Nacinovijska je niz končala z neposredno točko s servisom.

Po vodstvu Bora Elpro v nizih je bilo praktično srečanja konec, čeprav so gostje reagirale, ko je bil delni rezultat 5:0 za naše odbojkarice. Uspele so celo izenačiti, a ko je prišla na servis Grbcva, se je rezultat na mah spremenil v 11:5. Z acejem so Furlanke zadele še enkrat v črno, toda s tem je bilo v domu pristaniških delavcev Ervati praktično vsega konec. (G. F.)

V moški odbojcarski C-2 ligi Meblo Imsa ugnal vodilnega

MEBLO IMSA - CIMA SACILE 3:1 (17:15, 15:0, 12:15, 15:13)

MEBLO IMSA: Petejan, Lavrenčič, Vogrič, Buzzinelli, Lutman, Superga, Aleš in Mitja Feri

V polni dvorani Kulturnega doma v Gorici je Meblo Imsa premagal vodilnega na lestvici. Tekma je bila zelo lepa in številna publika je navdušeno sledila kakovostni igri, ki sta jo prikazali obe ekipi. Domačini so v prvih dveh setih malo grešili, zlasti v drugem so bili sijajni, saj gostom niso prepustili niti točke. Tretji set so štandisko-briški fantje začeli zelo slabo in niso več zmogli dohiti nasprotnika. Trener Petejan je tako stopil na igrišče in poslal na klop utrujenega veterana Lavrenčiča. Ta poteza se je izkazala posrečena, saj so mladi odbojkarji ponovno reagirali in spravili dokončno na kolena zmedle goste. (Zip)

VIVIL - OLYMPIA 3:1 (15:11, 15:10, 11:15, 15:11)

OLYMPIA: Simon, Andrej in Janez Terpin, Sfiligoj, Marassi, Vogrič, Bensa, Dorni, Cotic, Špacapan.

Čeprav včerajšnji nasprotnik ni bil najbolj težak, so Goričani izgubili, in to v telovadnici, v kateri so še skoraj vedno bili poraženi. Tekma se je začela ob premoči domačinov, naši so sicer dobro zaustavljali njihove napade, vendar so v ključnih trenutkih popustili, tako da so domačini osvojili prvi set in poletavno začeli tudi drugi niz, ki so ga osvojili več ali manj z isto postavo. V tretjem nizu je trener Goričanov nekoliko spremenil postavo, kar se je obrestovalo. V naslednjem setu so naši že vodili z 8:1, nakar si je podajač Vivila zvil gleženj, kar pa Olympia ni znala izkoristiti, saj je do konca seta zbrala samo še tri točke. Na tem gostovanju se Olympia ni izkazala, čeprav so nastopili mlajši igralci, od katerih je bilo zlasti po sobotnem zmagovitem domačem nastopu pričakovati boljšo igro in boljši rezultat. (M. Š.)

BOR CUNJA AVTOPREVOZ - CRISMARE 3:2 (15:10, 15:10, 15:17, 2:15, 15:11)

BOR CUNJA AVTOPREVOZ: Giacca, Aiello, Marega, Stančić, De Carli, Starc, Meton, Budin, Pernarčič

Po izredno izenačeni in borbeni tekmi so borovci zaslužno zmagali in se tako oddolžili Tržičanom za neroden spodrslijaj v prvem delu prvenstva. V prvih treh setih so plavi pokazali izredno zrelo in učinkovito igro, in že je zgedalo, da bodo tekmo tudi osvojili s 3:0. V končnici tretjega seta pa se je nekaj zataknilo in Fincantieri je najprej izničili sedem Borovih match žog in nato tudi osvojili niz. To je borovce precej potro, tako da razigranemu nasprotniku niso mogli do živega. Gostje so takoj izsilili tie break in tako je bil ves dotedanji Borov trud zaman, saj je bilo treba pričeti vse znova. Prav v tie breaku pa so plavi pokazali izredno koncentracijo. To se jim je tudi obrestovalo, sa so vseskozi vodili in z zagriženo obrambo tekmo tudi osvojili. Tokrat zaslužijo pohvalo vsi igralci, saj so v 5. setu izredno dobro reagirali in pokazali to, kar je najpomembnejše: voljo do zmage. (Igor)

Ženska C-2 liga: uspešne le slogašice

SLOGA KOIMPEX - CELINIA 3:0 (15:10, 16:14, 15:12)

SLOGA KOIMPEX: Ciocchi, Fabrizio, Grgič, Kosmina, Lupinc, Marucelli, Milko-vič, Mijot, Sosič, Škerk, Ukar, Zbogor.

V predzadnjem domačem nastopu je Sloga Koimpex osvojila 20. prvenstveno zmago. Slogašice so se svojim gledalcem predstavile v drugačni luči, kot smo navajeni. Napredovanje v C-1 ligo je naši ekipi že zdavnaj zagotovljeno, zato je delo na treningih že povsem usmerjeno v prihodnjo sezono, v kateri bo treba seveda igro popestrili. Tako so sinoči vse slogašice servirale v skoku, velikokrat so poškušale izvajati hitre napade, zlasti s centra, v vlogi pomožne podajačice je poleg Sosičeve in Marucellijske igrala tudi Škerkova pa tudi vse ostale so nastopile v različnih kombinacijah. Vsem tem taktičnim preizkušanjem gre seveda pripisati sorazmerno veliko število točk, ki jih je dosegla Celinia. Zmaga Sloga Koimpex seveda ni bila nikoli v dvomu. (Inka)

MARTIGNACCO - AGOREST 3:0 (15:7, 15:13, 15:10)

AGOREST: Zavadlal, Vižintin, Roner, Peterin, Černic, Scozziero, Braini, Marassi.

Martignacco je bil za združeno ekipo Agoresta premočan tekme. Poraza vsekakor ne gre dramaturizirati, kajti naše predstavnice so kljub vsemu le pokazale nekaj lepih in atraktivnih akcij in bi si zaslužile vsaj osvojitve drugega seta, vendar jim zaradi pomote zapisnikarja ni bila priznana štirinajsta točka.

Po prvem izgubljenem setu so naša dekleta zaigrala odločno in povedla s 13:11. Vse je kazalo, da se bodo stvari obrnile na bolje, toda zgoraj omenjena napaka je Agorestu odvzela moči in volje, tako da je bil gladek poraz neizogiben. (R. I.)

SOKOL INDULES - FINCANTIERI 1:3 (15:17, 15:11, 8:15, 11:15)

SOKOL INDULES: Pertot, Ušaj, Kralj, T. in L. Masten, Škerk, Vižintin, Vidali, Brumat.

Tudi povratno srečanje med Nabrežinkami in Tržičankami je bilo enakovredno in na visoki tehnični ravni. Poraz sokolovk je dozorel predvsem zaradi začetnih potez posameznih setov, kajti v prvem so že izgubljale z 8:0, v tretjem in četrtem kar z 11:2. V teh trenutkih je pešal sprejem, tako da do podajačice niso prihajale uporabne žoge, kar se je zatem poznalo pri napadalnih akcijah. Najbolj zanimiva sta bila vsekakor prva dva seta. Po začetni zmedi so se naša dekleta zbrala, reagirale ter nadoknadile zamujeno. V teh trenutkih so domačinke pokazale res lepo odbojko, predvsem napad in servis sta bila zelo učinkovita. Škoda, da v prvem setu (pri rezultatu 14:13 za Nabrežinke) drugi sodnik ni dosodil dveh očitnih napak Tržičank, kar je pogojilo končni rezultat niza. Kljub porazu je treba sokolovke pohvaliti za požrtvovalnost in zagriženost, čeprav bi brez trenutkov zmede lahko tudi zmagale, kar bi bilo lepo priznanje vsej za dobro izpeljano prvenstvo. (Vip)

Ženska D liga: nov poraz Kontovelk

ASFJR ČEDAZ - KONTOVEL ELECTRONIC SHOP 3:0 (15:5, 15:6, 15:7)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Drasič, Čebulec, Konestabo, Regent, Štoka, Križmančič, Gherbini, Janežič, Škrk, Jogan, Grilanc, Legiša.

Sinočnje Kontovelove nasprotnice se borijo za neposreden prestop v višjo ligo, zato so bile več kot odločene, da tekmo zmagajo. Igrale so koncentrirano, z učinkovitim napadom in dobrimi servisi. Uigramim domačinkam naša dekleta niso bila kos. Kontovelke so imele težave predvsem v napadu, in sicer zaradi zelo visokega bloka in pa tudi dobre obrambne nasprotnice. V vseh treh setih so slednje visoko povedle, tako da je bilo našim težko nadoknaditi zaostanek. Bolj zagriženo so igrale v končnici setov, toda bilo je prepozno, da bi lahko zamujeno nadoknadile. (J. D.)

V košarkarskem prvenstvu v D ligi

Nov poraz Bora Radenske

BOR RADENSKA - DIGAS

S. DANIELE 80:96 (52:43)
BOR RADENSKA: Korošec 17, Persi 4, Pieri, 28, Smotlak 2, Arena 7, Paolina 12, Pertot, Kneipp, Blazina 10.

3 TOČKE: Korošec 3, Pieri 1; PON: Smotlak 25, Pieri 38; SODNIKA: Chiovatto in Pozzato iz Padove; PM: Bor Radenska 26:39, Digas 21:34

Tudi sinoči so borovci klonili. V prvem delu srečanja so naši igrali sproščeno, bodisi v napadu, bodisi v obrambi, kjer so tudi polovili zadovoljivo število odbitih žog. Gostje so pravzaprav upali v demotiviranost domačinov, a so se zmotili in so morali igrati zagriženo, vendar želje po zmagi jim ni manjkalo. Borovci so v prvem delu tudi vodili s 15 točkami prednosti (48:33 v 18') in šele zatem so gostje zmanjšali zaostanek na 9 točk. V drugem polčasu delu so Furlani stopili na igrišče z večjo zbranostjo in prepriča-

njem v lastne moči. V 25' so zmanjšali zaostanek na 5 točk (57:52), v 8' pa so povedli (59:60) in prednost do konca srečanja še povečali. (U. A.)

Košarkarska promocijska liga Kontovelci uspešni

LIBERTAS - KONTOVEL ES 93:99 (47:52)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Štoka 19 (5:8), Starc 8 (2:5), Ban 8, Čuk 19 (7:10), Gulič 19 (9:12), Sterni 14 (2:2), Grilanc 2, Pahor 8 (2:4), Rupel 2.

Proti nasprotniku, ki je še vedno v nevarnosti, je bil Kontovel stalno boljši in je v glavnem vseskozi vodil. Le nekaj minut pred koncem je Libertas izenačil (88:88), vendar ni nikoli kazalo, da je zmaga Kontovela v nevarnosti. Vsekakor Kontovelci niso posebno

dobro igrali. Poznalo se je, da so nekoliko demotivirani. (D. Starc)

CICIBONA - RADIOQUATTRO odl.

Cicibona ni mogla odigrati srečanja proti ekipi Radioquattro, ker se sodnika nista predstavila v telovadnici.

Na svečanosti v Pordenonu Nagrajeni tudi naši

PORDENON — Včeraj je bilo v Pordenonu tradicionalno nagrajevanje športnikov iz naše dežele, ki so se v prejšnji sezoni najbolj izkazali. Med dolgo vrsto nagrajencev so tudi zamejski športniki. Kar štiri prihajajo z Goriškega, atletinja Margaret Macchituti pa je s Tržaškega. Nagrajene so bile namreč lokostrelke Našega prapora Vesna Lutman, Sonja Makuc in Zdenka Ferlat, poleg njih pa še Edi Skok (streljanje).

Odpadel odbojcarski finale U16 v Tržiču

Odbojcarsko društvo Bor je včeraj prejelo brzokavko, da je za nedolgočasen čas odpadel za danes napovedani deželni finale v ženski odbojcarski kategoriji under 16 v Tržiču. Ker vsedržavna tekmovalna komisija v Rimu še ni odgovorila na priziv društva Fontanafredda v zvezi z domnevni nepravilnostmi na eni od pokrajinskih faz omenjenega prvenstva, je bil pordenonci prvak »zarmrznjen«. Vest je borovce še posebej razveselila, kajti danes so s svojo ekipo hkrati zaposleni tudi na enakovrednem finalu v kategoriji under 14 in se tekmovalja v Tržiču ne bi mogli udeležiti z najbolj kompetitivno šesterko. (ak)

RADIO OPČINE

Po Radiu Opčine bodo danes neposredno prenašali nogometno tekmo CGS - Primorje, sledili bodo prispevki o New Swing Quartet, o turnirju "Città di Gradisca", o Marku Banu in Borisu Vitez, o Boru Radenski, o Boru Elpro, Sokolu in Slogi, ob 19. uri bo direktni prenos zadnje Jadranove tekme. Jutri ob 18. uri bo športni komentar.

Zamejsko balinarsko prvenstvo

Premoč Sokola očitna

10. zamejsko balinarsko prvenstvo nam je že po 4 kolih nakazalo bodoče razplete. Že zadnjič smo omenili, da Sokol v prvih dveh srečanjih ni prepustil nasprotniku niti točke, danes pa ugotavljamo, da se tokrat lahko ponša z neponovljivim izkupičkom 9 točk iz 3 nastopov. Seveda je odveč poudariti, da so se Nabrežinci trdno zasidrili na vrh lestvice in že od vsega začetka povsem spodenosti ostalo konkurenco, zlasti Kraški dom, ki je na domačih tleh doživel pravo katastrofo proti Nabrežini.

Na tekmi s Sokolom si je Danica v dvojicah zapravila priložnost, da bi izbojevala častno točko, saj je po začetnem vodstvu Miheliča in Širce z 2:8 rezultat obrnila v lastno korist (10:8), a v zadnjem lučaju je Vrhovcema povsem spodletelo. Sokol je tako že na samem začetku postavil resno hipoteko nad letošnjim naslovom in čeprav se je prvenstvo šele pričelo, ni videti ekipe, ki bi ga lahko ogrozila.

Z največjim presenečenjem doslej se lahko ponša Negrinjjeva Nabrežina, ki je vodečemu Kraškemu domu zadala najhujši poraz zadnjih 4 let (le

Kras je lani v Repnu zmagal s 3:0). V četrtek so bili gostje izredno razpoloženi, a Repenci so naleteli na črn dan, saj se je le dvojica Šuc - Succi v izredno zanimivem in napetem srečanju enakovredno upirala gostom, ki so nastopili s Cattonarjem in P. Negrinjem. V zaostalem srečanju pa so krasovci s porazom proti povprečnemu Maku (v četrtek so podlegli tudi Gaji) zapravili še zadnjo priložnost, da bi se morebiti vključili v boj za eno od prvih mest.

IZIDI 4. KOLA: Sokol - Danica 3:0 (16:11, 11:10, 11:7), Mak - Polet 1:1 (prekinjeno pri stanju 20:20, 5:11, 11:0), Kras - Gaja 1:2 (21:20, 8:11, 9:11), Kraški dom - Nabrežina 0:3 (14:23, 9:11, 7:11), prosta je bila Zarja. Izid zaostalega srečanja 2. kola: Kras - Mak 1:2 (14:16, 11:4, 10:11)

LESTVICA: Sokol 9, Kraški dom 7, Nabrežina 6, Mak in Zarja 5, Gaja 4, Kras in Danica 3, Polet 2 točki.

PRIHODNJE KOLO (jutri, 30. t. m.): na Vrhu ob 19.30 Danica - Zarja; na Opčinah ob 19. uri Polet - Kraški dom; v Nabrežini bo 19.30 Nabrežina - Mak; na Padričah ob 19. uri Gaja - Sokol; prost bo Kras. (Z. S.)

V anticipirani tekmi zadnjega kola italijanske nogometne A lige Juventus se je poslovil z zmago

LECCE - JUVENTUS 2:3 (0:1)
STRELCI: Schillaci v 31. min., Zavarov v 53. min., Pasculli v 72. min., Garzya (avtogol) v 73. min., Vincze v 90. min.
LECCE: Terraneo (Negretti), Garzya, Marino, Conte, Levanto (Morello), Ferri, Vincze, Barbas, Pasculli, Benedetti, Virdis.
JUVENTUS: Taconi, Napoli, Bruno, De Agostini, Brio, Bonetti, Alejnikov (Avallone), Galia, Zavarov, Alessio, Schillaci.

SODNIK: Boggi iz Salerno.
KOTI: 18:7 za Juventus. GLEDALCEV: 30.000.

LECCE — Juventus je z zmago v gosteh v anticipirani tekmi zadnjega kola na najboljši način zaključil letošnje prvenstveno sezono, v kateri je prav pred dnevi osvojil italijanski pokal, že v sredo pa ga čaka nova težka preizkušnja: prva finalna tekma za pokal UEFA proti Fiorentini.

Kljub porazu z minimalnim izidom je bil tudi Lecce včeraj navdse zadovoljen, saj si je že predčasno zagotovil obstanek med najboljšimi italijanskimi nogometnimi klubi. Tekma je bila zelo dopadljiva, s številnimi akcijami z obeh strani in kar petimi zadetki. Turinčani, ki so imeli terensko pre-

moč, so povedli s Schillacijem, podvojili z Zavarovom, po zadetku Pascullija pa so spravili rezultat na varno z avtogolom branilca Garzye. Prav v zadnji minuti je Madžar Vincze znižal na 2:3 in tako povsem zaslužen omilil poraz svojega kluba.

Z novo zmago se je Juventus povzpел na tretje mesto na lestvici (skupaj z Interjem ima 44 točk), Lecce pa ostaja pri svojih »odrešujočih« 28 točkah.

Danes odločitve na vrhu in na repu lestvice

Današnje 34. zadnje kolo italijanskega nogometnega prvenstva bo izreklo dokončne sodbe o vrhu in repu lestvice. Napoliju zadostuje v domačem srečanju proti Laziu le točka za osvojitve naslova italijanskega prvaka. Milan zaostaja dve točki za Napolijem in bi mu - v tem primeru - tudi zmaga proti Bariju ne zadostovala zato, da bi izsilil dodatno tekmo za naslov.

Na repu lestvice najbolj vteigata Verona in Udinese. Verona mora v neposrednem dvoboju s Ceseno zmagati, prav tako Udinese proti Interju. Ob teh ekipah tvega nazadovanje v B ligo tudi Fiorentina, ki bo igrala proti Ata-

lanti. Iz A lige sta že matematično izpadla Ascoli in Cremonese.

Vse kaže, da bodo jutri italijanski nogometni navijači prikrajšani za tradicionalne nedeljske radijske in televizijske športne oddaje zaradi stavke tehničnega osebja, ki sta jo oklicala sindikalna zveza CGIL, CISL, UIL in avtonomni sindikat Snater.

Dodali bi še »zanimivost«. Igralec Genoe Aguilera ni več v zaporu, temveč v hišnem priporu. Vseeno pa bo lahko igral današnje tekmo, le da ne bo imel stika z »zunanjim svetom«. Kako bo to storil, pa nam ni še znano...

DANAŠNJE TEKME: Cesena - Verona, Cremonese - Sampdoria, Fiorentina - Atalanta, Genoa - Ascoli, Milan - Bari, Napoli - Lazio, Roma - Bologna, Udinese - Inter.

LESTVICA: Napoli 49 točk, Milan 47, Inter in Juventus 44, Sampdoria 41, Roma 40, Atalanta 35, Bologna 33, Lazio in Bari 31, Lecce 28, Genoa 27, Fiorentina in Cesena 26, Udinese in Verona 25, Cremonese 23, Ascoli 21. (Juventus in Lecce sta odigrala tekmo več).

V B ligi igra Triestina v Anconi

V 33. kolu prvenstva italijanske nogometne B lige bo Triestina danes gostovala v Anconi proti ekipi, ki ima na lestvici štiri točke več kot Tržačani. Po domačem porazu proti Parmii potrebuje Triestina tri do štiri točke, da si predčasno zagotovi obstanek v ligi. Ancona zaostaja le dve točki za četrtouvrščeno Pescara, zato pomaleš še upa na napredovanje. Varovanci trenerja Giacominija bodo torej pred težko nalogo.

Na vrhu lestvice bo vodilni Torino gostil Licato, Pisa pa bo gostovala pri žilavi Pescari.

DANAŠNJE TEKME: Ancona - Triestina, Barletta - Messina, Brescia - Avellino, Como - Cagliari, Cosenza - Foggia, Padova - Monza, Parma - Catanzaro, Pescara - Pisa, Reggina - Reggina, Torino - Licata.

LESTVICA: Torino 45 točk, Pisa 44, Cagliari 40, Pescara 37, Parma 36, Ancona in Reggina 35, Reggina 34, Foggia 33, Triestina 31, Avellino in Messina 30, Monza in Padova 29, Licata, Cosenza in Barletta 27, Como 22, Catanzaro 21.

Dne 26. 4. 1965 - pred 25 leti - je bilo ustanovljeno v občini Dolina ŠPORTNO DRUŠTVO BREG. Ob tej priliki se odbor spominja na ustanovitelje društva in se zahvaljuje vsem, ki so do sedaj pomagali in pripomogli k razvoju in rednemu delovanju društva.

Obisk pri naših športnikih v športni oddaji 6. krog

Zakaj na sliki Fabio Ruzzier? Iz enostavnega razloga, ker bo prav naš atlet gost jutrišnje športne oddaje 6. KROG, ob 18.15 na koprski televiziji.

Prav z jutrišnjo, že peto oddajo, bo namreč startala nova rubrika, »Na obisku pri naših športnikih«, preko katere nameravata voditelja oddaje, Bojan Pavletič in Erik Dolhar, predstaviti bolj ali manj znane osebnosti slovenskega zamejskega športa.

Osrednji prispevek 6. KROGA pa bo posvečen delovanju našega edinega športnega krožka, ki se ukvarja z motociklizmom, tako družabnim kot turističnim in tekmovalnim. Govorimo seveda o klubu Primotor in o njegovih članih, s katerimi se je ekipa 6. KROGA zadržala v daljšem pogovoru.

V oddaji si boste lahko ogledali tudi reportažo s odbojarske tekme Bor Cunjca - Crismare. Skoraj pa bi pozabili na športno uganiko. V redakcijo 6. KROGA prihaja vse več odgovorov, pa tudi pripomb na oddajo. Kritik, predvsem glasnih, in

Fabio Ruzzier

nasvetov, pa bi si želeli še več, da bi 6. KROG, po začetnih, skoraj nezogibnih napakah, postal resnična tribuna našega športa.

Predzadnja tekma rokometišev Krasa Trimac

Danes ob 11. uri se bo krasova rokometna ekipa na predzadnji domači tekmi pomerila s tržaškimi Libertasom. Libertas je zadnji na lestvici, a ima še možnosti za obstanek. V štirih kolic, kolikor jih še manjka do konca prvenstva, se lahko vrstni red v spodnjem delu lestvice še spremeni. Zato pričakujemo od Libertasa igro na vse ali nič, ki bo lahko spravila krasovce v škripce, če se ne bodo nanjo pravilno odzvali. Z druge strani velja Libertas za ekipo, ki je v letošnjem prvenstvu najbolj razočarala. Poleg velike smole, ki se je ves čas držala tržaškega moštva, je za to nedvomno krivo tudi dejstvo, da se je Libertas na prvenstvo slabo pripravil. Če bodo torej krasovi rokometiši danes dobro igrali, jim visoka zmaga ne more uiti.

(Pjotr)

Zanimivi in pestri programi naših dveh pomorskih klubov

Tekmovalni in družabni načrti Sirene in Čupe

Jadralska sezona se je začela, glavne tekmovalne točke ter družabno delo domačih klubov TKP Sirena iz Barkovelj in JK Čupe iz Sesljanja pa bodo na dnevnem redu v naslednjih tednih in mesecih.

Ob začetku sezone smo zbrali okvirne načrte pri referentih za športno dejavnost pri obeh družinah. Za Sireno je bil naš sogovornik Bruno Bogatec, za Čupo pa njegov nečak Igor Bogatec.

Športni direktor TPK Sirena Bruno Bogatec nam je podal strnjeno in hkrati pisano sliko načrtov barkovljanskega društva za letošnjo sezono. Delovanje obsega udejstvovanje z mladimi v obliki tečajev in tekmovalni, vrhunske mednarodne nastope in organizacijo regat.

»Najmlajši jadralski bodo sredi maja nastopili v Benetkah z optimisti,« je začel Bruno Bogatec. »Šlo bo za državno prvenstvo, ki bo istočasno tudi kvalifikacijsko za nadaljnjo stopnjo v

Pescari. Na tej regati se bo izbiralo za nastope na evropskem in svetovnem prvenstvu.«

»V Benetkah bi morali nastopiti s petimi čolni in računam, da se bosta dva uvrstila tudi za regato v Pescari.«

»Kaže, da se delo domačih trenerjev polagamo obrestuje in bomo iz opitistov nekatere jadralske postopoma prenesli v bolj zahtevne razrede. Pri optimistih so jadralski stari od 12. do 14. leta.«

»Za mlade bomo skozi vse poletje prirejali jadralske tečaje z optimisti, predvideni pa sta tudi dve regati za Športno šolo Trst. Prva bo verjetno v juliju, druga pa v septembru ali oktobru.«

Z Arianno Bogatec se pravkar odpravljate na pot. Kam pa?

»Najprej v Francijo, kjer bo konec aprila predolimpijska preizkušnja. Takoj za tem bo Arianna jadralska v Livor-

iz sveta naše telesne kulture

Pomembnost športne vzgoje za doraščajočega človeka

Vsaka vzgoja stremi po doseganju določenih ciljev, zaradi tega tudi telesnokulturna vzgoja ima svoj domet. Žal je katerakoli vzgoja težko in mnogokrat nevhvaležno opravilo, ki je podvrženo strogim pravilom in ki mora temeljiti na nujno potrebnih podatkih. Športna vzgoja bi morala biti sestavni del vsesplošne človeške vzgoje — a je, žal, mnogokrat zanemarjena; v raznih krogih (tako v družini kot v šoli) smatrajo, da je to le izguba časa, da vpliva na šolski uspeh ali na splošno utrujenost otroka, ki se ne more več koncentrirati na "važnejša" opravila.

In vendar bi bilo pravilno, da bi že pri manjših in najmlajših otrocih vzbujali smisel za gibanje, torej za telesne aktivnosti. S to aktivnostjo je povezanih mnogo drugih problemov, ki gredo od pregleda dejanskega fizičnega stanja otroka, do zdrave in primerne prehrane, do pravilno naravnanih stolov ali ležišč. Vsak člen te verige lahko vpliva na fizično stanje slehernega človeka, a še posebno najmlajših, saj poškodbe organizma, ki jih zadobimo v rani mladosti, le težko odpravimo. Lahko izboljšamo stanje, a vendar ne moremo v celoti ozdraviti poškodovanega telesa. Medicinski strokovnjaki trdijo, da sta telesna aktivnost in šport, ki jih gojimo previdno in razumno, neizpodbitno koristna za zdravje v vseh življenjskih obdobjih.

Predvsem bi morali torej razčistiti pojme kaj je "previdna in razumna" dejavnost. V zadnjih letih smo opazili, da se poškodbe med tekmovalci ali med treningi stopnjujejo. Nismo raziskali vzrokov, a vendar je bilo že ugotovljeno, da so predvsem najmlajši preveč obremenjeni z dejavnostjo, ki presega njihove fizične sposobnosti. Starostna meja tekmovalnega športa se niža iz leta v leto. Že nekolikokrat smo slišali v zadnjih mesecih opevanje uspehov še ne štirinajstletne Američanke, ki se že udeležuje profesionalnih teniških turnirjev. Zanj so naredili izjemo, saj uradno ne bi smela nastopati. Morda je dekle nadpovprečni talent in ima po vsej verjetnosti tudi izredne fizične danosti, a vendar je gotovo, da njeni vrstniki, ki se ravno tako skušajo povzpeti v svetu tenisa, niso in ne morejo biti "nadljudje". Obstaja torej utemeljena bojazen, da bomo na nekaterih otrocih povzročili nepopravljive poškodbe. To so sicer ekstremni primeri, a vendar tudi v naših družinah postajajo treningi intenzivnejši in zahtevnejši. Ker je prirostek otrok preskromen, smo prisiljeni posegati iz leta v leto v mlajše generacije, da bi lahko izpo-

polnili vrzeli, ki nastajajo ob odhodu starejših tekmovalcev. Poleg tega zdravstveni predpisi nekaterih športnih zvez ne vplivajo na skrb za zdravje otrok. Specifični zdravniški pregledi niso obvezni v vseh ligah in tako zadostuje le mnenje splošnega zdravnika, da je otrok zdrav. To je velika zaniknost s strani zakonodajalca, ki ni znal ustvariti primernih in prepotrebni struktur in je zaradi tega rajši spregledal potrebo po podrobnejših zdravstvenih pregledih. Tako nihče ne bo kriv, če pride do poškodb ali kaj podobnega. Zadolovljili smo zakonskim določilom in s tem je zadeva zaključena.

Potrebna je torej čim širša osveščenost tako starejših rodov kot vzgojiteljev. Če bodo ti dojeli potrebo in koristnost take vzgoje, jo bodo vcepili v mlajše rodove, torej bodo koristili naši doraščajoči mladini. V tridesetih letih našega telesnokulturnega delovanja smo vzgojili celo vrsto športnikov in športnic, ki so danes že očete ali matere in ki imajo tudi otroke, ki nastopajo na raznih športnih področjih. Mnogi so se sicer otujili in tudi njihovi otroci so ostali na robu dogodkov in niso bili načrtno usmerjeni v telesnokulturno gibanje. To je zgrešeno, torej vadiitelji v klubih ne smejo le skrbeti za fizično, taktično in psihološko pripravo športnikov za nastope, ampak bi morali tudi skrbeti za vcepitev v svoje varovanje zavest, da je telesna kultura sestavni del življenja, da je koristna tudi v kasnejših letih.

Zavedam se prav dobro, da je to kakovostni skok pri delovanju telesne kulture. Pretekli teden sem ugotavljal, da nimamo tudi najlažje sestavljive ankete, ki bi nam pokazala ali so dobri športniki tudi dobri dijaki. Govoril sem le o splošni in enostavni anketi, ne da bi iskali tudi morebitne povezave med temi dogodki. Torej pred nami je še mnogo dela, ki ne more sloneti izključno na osrednji organizaciji; ta lahko le zbere in preverja podatke, ki jih morajo posredovati društva. Komaj na podlagi strokovno sestavljene analize bomo lahko potegnili prve in osnovne zaključke. A važno je predvsem, da zajamemo vso prisotno ali aktivno populacijo in da je študija dejansko verodostojna. Vprašanje je, ali bodo odborniki društva želeli ali zmogli prevzeti na svoja ramena še te dodatne skrbi. Se povrnemo torej k vprašanju, ki smo jih že načeli v preteklosti. Nam niso potrebni le dobri športniki in vadiitelji, ampak tudi dobri odborniki, ki bi razvojnno gledali na bodočnost naše doraščajoče mladine.

ODO KALAN

domači šport - domači šport

DANES
NEDELJA, 29. APRILA 1990

ODBOJKA
UNDER 16 MOŠKI
10.30 v Repnu: Sloga - Il Pozzo; 10.30 v Gorici, Kulturni dom: Val Teknoprogres - Volley Ball Maniago.

UNDER 18 ŽENSKÉ
Meddeželni finale
16.00 na Opčinah, šola De Tommasini: Sloga Koimpex - Missoni Sumirago.

UNDER 14 ŽENSKÉ
Deželni finale
v Roveredu in Pianu (PN)
10.00 Staranzano - Atletica Codroipo; sledi Bor Friulexport - Pallavolo Portenone (ex Infanas).

KOŠARKA
MOŠKA B-2 LIGA
19.00 v tržaški športni palači: Jadran TKB - Montebelluna.

PRVA MOŠKA DIVIZIJA
15.00 na stadionu »1. maj«: Bor - Superbasket; 11.00 v Nabrežini: Sokol - Edil '90.

DEŽELNI KADETI
10.00 v Šklednju: Servolana A - Breg.

PROPAGANDA
9.00 v Nabrežini: Sokol - Ricreatori B.

NOGOMET
1. AMATERSKA LIGA
16.00 v Varmu: Varmo - Juventusina.

2. AMATERSKA LIGA
16.00 v Križu: Vesna - S. Vito al Torre; 16.00 v Castionsu: Castionese - Zarja; 16.00 v Ul. Carsia: CGI - Primorje.

3. AMATERSKA LIGA
16.00 v Gorici (igr. Baiamonti): Audax - Mladost; 16.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Poggio.

NARAŠČAJNIKI
9.30 v Dolini: Breg - Muggesana.

ZAČETNIKI
10.30 v Doberdobu: Mladost - Fogliano; 11.45 pri Domiu: Fulgor - Zarja Adri-

aimpex; 11.45 na Proseku: Primorje - Ponziana A.

CICIBANI
15.30 v Dolini: Breg - S. Sergio; 15.30 pri Sv. Sergiju: S.N.S. Caffè - Bor.

Mednarodni turnir NK Bor na stadionu 1. maj: 10.15 Basaldella - NK Ilirija; 11.15 NK Bor - SAK; 15.00 za 3. mesto; 16.00 za 1. mesto.

MLAJŠI CICIBANI
15.45 v Bazovici: Zarja B - S. Luigi.

ROKOMET
MOŠKA C LIGA
11.00 v Zgoniku: Kras Trimac - Libertas.

KOLESTARSTVO
9.45 v Lonjerju: dirka cikloamaterjev za »Trofeje padlih za svobodo« (krožna steza Col - Fernetiči - Opčine - Col).

JUTRI
PONEDELJEK, 30. APRILA 1990

KOŠARKA
DEŽELNI MLADINCI
17.45 v Šklednju: Servolana - Kontovel.

nu na državnem tekmovalju. Ker bo razred evropa leta 1992 tudi na olimpijskih igrah, postaja konkurenca vse ostrejša. Predolimpijski regati sta predvideni tudi za konec maja na Nizozemskem in mesec dni kasneje v Kileu (ZRN).

Seveda se bo Arianna udeležila tudi Evropskega prvenstva, ki bo na jezeru Neusiedl v vzhodni Avstriji, ter svetovnega, ki bo konec julija v Livornu. Naš cilj je vsekakor nastop na olimpijskih igrah v Barceloni in zanj so potrebne velike žrtve.

Nadaljeval se bo verjetno tudi organizacijski napor Sirene...

»Tekmovalna vnaema najmlajših ali vrhunskih jadralscev nikakor ne bo zasenčila ostalega delovanja. Klub bo priredil že običajno regato Trst-Brioni, v začetku julija bodo tekmovala za pokal Sirene jadralske evropa in laser, ob koncu julija pa bomo izvedli srečanje jadralscev optimistov.«

Jasno torej izhaja, da je Sirena s svojim izhodiščem na morje nekaj več kot samo športni klub. Tudi ta domača športna enota pozna težave in se srečuje z visokimi ovirami, kljub temu pa v njej stalno nekaj vre. Da bi slovenska športnica iz slovenskega kluba nastopila na olimpijskih igrah, si gotovo želimo vsi...

Zahodno vzdolž obale Tržaškega zaliva ima v Sesljanu svoj sedež Čupa. Tudi pri njej imajo že točno izdelane načrte in program delovanja je vsekakor bogat. Športni referent Igor Bogatec, ki je tudi nečak Sireninega Bruna, nam je omenil najprej organizacijske naloge Čupe.

»Že v nedeljo smo v Sesljanu priredili regato optimistov za pokrajinsko fazo mladinskih iger.

Kasneje bomo priredili tudi regato za jadralske razrede laser (3. junija), skupno s klubom Pietas Julia pa propagandno prireditev »Prima vela« za jadralske do 12. leta. V septembru bodo na sporedu tudi tekmovalja deskarjev.

Za starejše člane je predviden cikel 4 regat meddržavnega prvenstva. V ta sklop spadajo jadralski klubi SVOC iz Tržiča, Nautica Laguna iz Ribiškega naselja, Pietas Julia iz Sesljanja in seveda mi. Naš delež bo izražen v regati, ki jo bomo priredili 23. septembra.

Imeli bomo tudi društveno regato za vse naše člane s pogojem, da bo moral čoln krmariti njegov lastnik.

Kako se bo razvijala dejavnost v izrazito športnih razredih?

»Pri optimistih imamo 12 jadralscev, od katerih je deveterica izšla iz lanske jadralske šole, trije pa imajo še nekaj izkušenj več. Majhno brodogreje sestavlja tudi 7 laserjev. Pri tem razredu gre za prenosno prejšnjih dvojic, ki so imele včasih zaradi odsotnosti ali neskladnosti posameznikov objektivne težave s treniranjem in nastopi. Za vse te mlade jadralske je poglavito, da se ustvari skupinsko vzdušje. Tekmovalni cilj je za vse nastopne na državnem prvenstvu. Do te stopnje pa je mogoče priti po kvalifikacijah območnega ali državnega novoja.

Seveda ne boste zanemarjali vzgoje novih kadrov...

»Dosledno bomo izvajali naš program zblíževanja ljudi z morjem. Ob temnam bodo pomagali vadiitelji, ki izhajajo iz lastnih vrst in z ustreznimi kvalifikacijami.

Prva stopnja naj bi bil tečaj z optimisti. Pravzaprav bo šlo za tri tečaje, ki bodo časovno postavljeni od sredine junija do konca julija. Približno istočasno pa bomo izvedli tudi tri tečaje za deskarje.«

BRUNO KRIZMAN

obvestilo

MLADINSKI ODESK SPDT IN ŠPORTNA ŠOLA
prirejata danes, 29. t. m. spomladanski izlet za osnovnošolce na Grmado s poligonom na Kolišču. Zbirališče šolarjev na železniški postaji v Trstu ob 9.15 in odhod vlaka ob 10. uri. Povratak v Trst okrog 18.10 na železniško postajo. Cena izleta 3.000 lir.

Iz podatkov tukaj ob strani, ki se nanašajo na zadnjih pet let, se boste prepričali, da smo zrasli. Nekateri kazalci so v nenehnem porastu: čisti presežek, investicije, prodana energija, število zadovoljenih porabnikov na vsakega zaposlenega. Drugi kazalci pa so v nenehnem upadanju: cena kWh, finančna bremena, roki za priključke; gre za »negativne« številkke, ki pa imajo viden pozitivni pomen tako za nas kot za vas.

Govorimo o večanju

	1985	1987	1989
Čisti presežek v milijardah	0	133,7	155,9
Investicije v milijardah	5.700	6.750	7.300
Prodana energija v milijardah kWh	153	166	182
Zadovoljeni porabniki na zaposlenega	219	228	237

Govorimo o zmanjševanju

	1985	1987	1989
Indeks cene kWh (1963 = 100)	91,2	67,2	61,1
Čista finančna bremena na čiste izkupičke (v %)	17,5	11,4	9,7
Povprečni roki za priključek (dnevi)	18	15	10